

Komu zaupanje

V obdobju, v katero smo stopili, in v nekaj naslednjih mesecih čakajo Zvezo komunistov Jugoslavije velike naloge, ki so zelo pomembne za njeno nadaljnje idejnopolitično, organizacijsko, kadrovske in akcijske usposabljanje. Gre za volitve sekretarjev in članov sekretariatov v osnovnih organizacijah članov občinskih konferenc, delegatov za dvanajsti kongres pa za republiške kongrese in pokrajinski konferenci ter za volitve članov najvišjih organov ZKJ in ZK republik in pokrajin.

Volitve v zvezi komunistov so imele zmeraj velik politični pomen, nikoli niso bile pojmovane kot rutinsko izpolnjevanje statutarних določil, temveč kot priložnost, možnost, spodbuda in potreba po nadaljnji krepitvi idejne in akcijske enotnosti, neposredne akcije komunistov, po večji zavzetosti delovnih ljudi in občanov v boju za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov. Še zlasti nujno potrebno je za jamčiti takšen pristop k volilni dejavnosti in tak njen značaj danes, ko smo sredi pomembne etape naše revolucije, v kateri uresničuje zveza komunistov svojo vodilno vlogo neposredno, znotraj političnega sistema socialističnega samoupravljanja. To je čas, ko se spoprijemamo z resnimi gospodarskimi težavami, ko smo priča odkritim sovražnim akcijam, katerih cilj je spodko-

pati ustavno ureditev države, ko nam je bolj kot kdajkoli prej potrebno, da ZK uresničuje svojo vlogo v jugoslovanski socialistični skupnosti, ko moramo brez Tita vztrajati pri Titovi smeri naše socialistične revolucije in nenehno odpirati nove prostore socialističnemu samoupravnemu razvoju naše države.

Bližnje volitve so pomembna priložnost za nadaljnjo kadrovske krepitve organizacij in organov zveze komunistov. Obdobje, v katerem smo, zahteva nenehno, odločno, brezkompromisno idejnopolitično akcijo zveze komunistov. Zaradi tega je treba v vodstva ZK voliti odločne in brezkompromisne borce za takšno usmeritev zveze komunistov. Za takšno izbiro imamo široko kadrovske podlago. Iz dneva v dan je v ZK vse več neposrednih proizvajalcev, mladih ljudi, intelektualcev, vseh tistih poštenih borcev, ki s svojim vključevanjem v zvezo komunistov izražajo pripravljenost, da se z dejanji bojujejo za njeno politiko. Ravno takšne ljudi je treba voliti za člane sekretariatov, sekretarje in člane organov. Tem volitvam je treba v vseh fazah, od predlaganja kandidatov do volitev, posvetiti vso pozornost.

Temeljno merilo pri izbiri kandidatov mora biti njihova odločnost, pripravljenost, da se spustijo v boj. Zato je treba za sekretarje, člane sekretariatov in or-

ganov izbirati že preskušene, brezkompromisne borce. Dober komunist ni samo dober človek. Dober komunist, aktivist in voditelj ne more biti nihče, ki mirno čaka, da gre neurje mimo, ki stoji ob strani. Dober komunist ne more biti nihče, ki je v besedah za stabilizacijo, dela pa proti njej. Dobra in natančna je ugotovitev iz teh dni: takšni ljudje ne morejo dobiti pozitivne ocene in si pridobiti našega zaupanja. Tega zaupanja si tudi ne more pridobiti nihče, ki je »utrujen« od bitk, ki je popustil, ki se je spremenil v rutinerja, ki pričakuje, da mu bo izid volitev prinesel zavetje in jutrišnje napredovanje v službi. Danes, ko dajemo največji poudarek krepitvi osnovne organizacije, občinske konference in organov ZK, so potrebni kadri, ki jim bo tuje vsakršno leadership, ki ne bodo zaprti v svojo karieristično lupino.

Spomladi bo v vseh segmentih delegatskega sistema izvoljenih več kot dva milijona delegatov. Smo tudi sredi volitev oziroma tik pred volitvami v drugih družbenopolitičnih organizacijah. V vseh teh dejavnostih se bodo morali komunisti bojevati za načela svoje razredno-revolucionarne

kadrovske politike, za razširjanje kadrovske baze, za odkrito poudarjanje delovnih, strokovnih, samoupravnih in idejnopolitičnih kvalitet kandidatov, za odpravljanje kadrovske kuhinje in odločanja o neformalnih skupinah, za zagotavljanje tega, da bodo na odgovorne družbene, samoupravne in politične funkcije prihajali vsi za to sposobni, ki bodo kar največ prispevali k uresničevanju vloge organov in organizacij, v katere so izvoljeni. S tem da se bodo po izteku mandata vrnili na prejšnje delovno mesto. Najbolj nujno je, da dosežemo kvaliteto, ne pa da se izčrpavamo v iskanju domnevno prave osebnosti.

Tak značaj bodo volitve imele tudi v družbi, toda predvsem, če bodo komunisti to uresničili v svojem okolju, namreč, če se bodo tako vedli in bojevali v okolju, v katerem delujejo, v neposredni družbeni in samoupravni praksi, kjer se morajo odlikovati ne samo s svojimi deklaracijami, temveč tudi z vztrajanjem pri njihovem izvajanju. Na ta način bosta osebnostni zgled in vodilna vloga članov ZK izžarevala pravo svetlobo.

Po komunistu št. 41

Osamljena gomila

S trudnimi koraki stopa mati s šopkom belih krizantem, sina išče med resjem v gozdu ki je že dolga leta v njem.

Težko rano nosi v sebi, da ne sliši ptičev pet, ki o prostosti ščebetajo, za katero je edinec moral umreti.

Z mahom pokrita je gomila, narava sama jo je posadila. Iz praproti preprost kamen govori boril se je za zemljo, v kateri spi.

Nežno boža mati zvezdo, ki prav taka se ji zdi, kot nekoč rdeča lička ko so se smejala nji.

Drobno lučko je prižgala. Vse, prav vse bi dala, da bi lahko še enkrat svojega partizana pestovala.

Milena Cencelj

VRTNARSTVO — 50.000 krizantem mrtvim v spomin.

delo SAMOUPRAVNIH organov

DELAJSKI SVET SOZD HMEZAD je na 5. redni seji 2. oktobra obravnaval poslovanje SOZD v prvem polletju 1981 z analizo ukrepov za boljše poslovanje, izplačevanje osebnih dohodkov v Celjski mesni industriji, poročilo o investicijskih prekoračitvah, izgradnjo nove mlekarne, potrditev pogodbe o ustanovitvi mešanega podjetja v Nigeriji, sprejem samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju z Gozdnim gospodarstvom Celje ter informacijo o obisku predstavnikov slovenske vlade v Hmezadu.

S področja obravnavanih zadev je sprejel ustrezne sklepe in sicer:

Na osnovi analize ukrepov za boljše poslovanje je ugotovil, da se na določenih področjih kažejo boljši rezultati, kot pa se je ocenjevalo v analizi julija 1981, vendar pa ti pozitivni premiki niso rezultat usmerjenega delovanja poslovnih in organizacijskih struktur v DO, zato je potrebno speljati organizirano akcijo oz. delovanje v naslednjih smereh:

— z boljšo organizacijo dela in drugimi ukrepi se mora preprečiti padanje produktivnosti v neposredni proizvodnji, kar je tudi planska smernica za leto 1982 in

— z ustreznimi ukrepi je obvladovati oz. izboljšati ekonomičnost.

Potrdil je zaključke 11. seje sveta direktorjev z dne 18. 8. 1981 s posebnim poudarkom in obvezo za izdelavo programov po posameznih področjih oz. dejavnostih, ki so razvite oz. bi se naj razvile v okviru SOZD Hmezad.

Na osnovi pismene informacije o gibanju osebnih dohodkov v obdobju od 1. 1. do 15. 8. 1981 izhaja ugotovitev, da na področju osebnih dohodkov relativno zaostajamo. Zaradi tega dejstva in v skladu z enotnimi stabilizacijskimi izhodišči je predlagal DO, da na osnovi analize možnosti povišanja vrednosti obračunske osnove in rezultatov 9-mesečnega poslovanja proučijo možnost povišanja. Možnost povišanja vrednosti obračunske osnove se dopušča tudi DO, ki imajo ugodno rast fizičnega obsega proizvodnje ne pa tudi dohodka, ker po oceni s tem ne bi kršili družbenega dogovora.

Sanacijski odbor Celjske mesne industrije je zadolžen, da prouči možnost povišanja osebnih dohodkov v CMI zaradi precejšnjega zaostajanja, ki povzroča večjo fluktuacijo in posebno odhajanje strokovnih kadrov. Nedvomno pa nizki osebni dohodki vplivajo tudi na razpoloženje delavcev in njihovo uspešnost pri delu.

Delavski svet je sprejel informacijo o prekoračitvah vrednosti investicij pri izgradnji hladilnice govejega mesa in mesnice v Rogaški Slatini, skladiščne hale Notranje trgovine, garaž in stanovanj za sezonske delavce Sadjarstva Mirošan in pa izgradnjo farne nesnic Hajnsko.

Nadalje je sprejel obvezo, da bodo DO Hmezada v sorazmerju s soglagateljskimi deleži zagotovile sredstva za prekoračitve in podpraznjenje nad predračunsko vrednostjo izgradnje nove mlekarne v znesku 523.322.674 din v kolikor sredstev v ta namen ne bi uspele zagotoviti DO Celjske mlekarne oz. jih dodatno pridobiti iz drugih virov.

Precej obširna razprava je potekala okrog potrditve pogodbe o ustanovitvi mešanega podjetja v Nigeriji in samoupravnem sporazumu članic SOZD Hmezad o združevanju dela in sredstev v mešanem podjetju. Potrjena je bila informacija o podpisu pogodbe o ustanovitvi mešanega podjetja v Nigeriji Royal Dairy Q Agro Foods, Ltd za izgradnjo mlekarne v Abeokuti. Poleg izgradnje mlekarne je predmet dejavnosti mešanega podjetja naslednji: kmetijska proizvodnja, predelava kmetijskih proizvodov, nabava in prodaja mlečnih proizvodov in drugih kmetijskih proizvodov. Hmezad z vstopom v mešano podjetje prevzema obveznost izvoza opreme, blaga in storitev ter vsega repromateriala, ki je na razpolago na jugoslovanskem trgu, posreduje pa tudi inozemske dobave v skladu z njegovo registracijo. Ustanovitveni delež kapitala Hmezada znaša 532.000 \$, vplačal pa bi se v obliki dobav jugoslovanske opreme in tehnične dokumentacije za novo mlekarno.

Potrdil je samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za realizacijo podpisane pogodbe o sonaložbi sredstev v mešano podjetje v Nigeriji med Razvojnim centrom Celje in Hmezadom Žalec in kot predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v mešano podjetje, ki ga sklepajo vse članice SOZD Hmezad.

Glavnega direktorja SOZD je pooblastil za podpis pogodbe za izgradnjo piščančje farne v Nigeriji, katere dokončna formulacija se bo potrdila na naslednji seji delavskega sveta. Dodatno je zadolžil vodjo razvojnega oddelka, da pripravi podrobnejšo pismeno informacijo o predvidenih ekonomskih efekti obeh mešanih podjetij v Nigeriji, ki se posreduje samoupravnim organom in direktorjem DO. Po izdelani informaciji bo tudi v Hmeljarju objavljena obširnejša informacija.

Sprejel je predlog samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju med SOZD Hmezad in Gozdnim gospodarstvom Celje, ki se posreduje v sprejem udeleženkam — članicam SOZD Hmezad in sicer Kmetijstvu Žalec, KZ Savinjski dolini, Strojni Žalec, Kmetijskemu kombinatu Šmarje in Interni banki Hmezada.

Na pripombo delegata KZ Savinjska dolina je bilo poslovanje KZ Savinjska dolina in Tovarne krmil zadolženo, da ugotovi režim razdeljevanja močnih krmil in o tem poroča na naslednji seji.

POSLOVNI ODBOR SOZD je na svoji 5. redni seji poleg predlogov sklepov za delavski svet SOZD sprejel še naslednje sklepe;

Zaradi odhoda dosedanje predsednice tov. Košarjeve na drugo delovno dolžnost izven SOZD Hmezad, za novega predsednika poslovnega odbora imenoval tov. Četina Jožeta, za njegovega namestnika pa tov. Jožeta Medveda.

Izvršnim svetoma SO Žalec in Celje je sklenil predlagati sprejem ustreznega odgovora o politiki cvetličarske dejavnosti in odpiranja privatnih cvetličarn z namenom, da se zaščiti in zagotovi razvoj te dejavnosti družbenemu sektorju in polni izkoriščenosti razpoložljivih kapacitet. Širitev te dejavnosti iz osebnega sektorja naj bi se v bodoče urejala sporazumno s SOZD Hmezad.

Soglašal je s predlogom samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju z Gozdnim gospodarstvom Celje in za člane poslovnega odbora predlagal Podbregar Vladimirja iz Strojne, Semprimožnik Ludvika iz KZ Savinjska dolina in Tratnik Andreja iz Kmetijstva Žalec.

Odobril je podelitev štipendij za šol. leto 1981/82 in status izrednega študenta delavcem za študij ob delu. DO je zadolžil, da pred vsakim razpisom oz. objavo del in nalog pridobijo soglasje strokovne službe SOZD Hmezad, da se s tem zagotovi prioriteta zaposlitve rednih študentov. Nadalje je zadolžil strokovne službe za izdelavo projekcije zaposlovanja in napredovanja kadrov za naslednje 10-letno obdobje in z ozirom na vključevanje Hmezada v mednarodne gospodarske tokove podprl akcijo za učenje tujih jezikov.

J. Ojdanič

KOORDINACIJSKA KONFERENCA OO ZSMS SOZD HMEZAD ŽALEC

Srečanje pobratenih OO ZSMS

OO ZSMS OZD Hmezad Žalec je pobratena s tremi osnovnimi organizacijami. To so OO Termoelektrarne Šoštanj, OO Termoelektrarne Trbovlje in OO Jutrjanjka Sevnica. Z namenom, da se poživijo sodelovanje med naštetimi DO, prirejamo vsako leto srečanje teh osnovnih organizacij. Vsako leto priredi srečanje druga OO. Prvo srečanje je bilo tako v Šoštanju, drugo v Trbovljah in tretje — letošnje v Žaleu. Prihodnje leto bo srečanje v Sevnici.

Letos je bila organizator srečanja naša koordinacijska konferenca OO. Srečanje bi naj potekalo po naslednjem programu:

Najprej bi si naj ogledali farmo Podlog, vendar pa je zaradi odsotnosti osebe, ki nam jo naj bi razkazala, ta ogled odpadel. Tako se žal nismo seznanili s procesom proizvodnje mleka. Ker pač ni prišlo do ogleda farne, smo se odpeljali dalje do jame Pekel. Po ogledu jame smo si še ogledali Rimske izkopenine v Šempe-tru, kjer nas je vodička dokaj podrobno seznanila z zgodovino tega grobišča. V popoldanskem času smo si ogledali še hmeljarno Hmezad export-import, kjer nas je tov. Pražnikar seznanil s prevzemom, skladiščenjem, sortira-

njem, prebiranjem, konzerviranjem in pakiranjem hmelja.

Športna srečanja so potekala v Preboldu. In sicer so bila tekmovanja v malem nogometu in kegljanju. Žal pa moramo pripomniti, da Hmezad ob tako velikem številu mladincev ni uspel zbrati ekipe za nogomet, ker se srečanja ni udeležil noben mladinec Hmezada. Skupni zmagovalec v obeh disciplinah je bila Jutrjanjka, ki je za prvo mesto prejela tudi pokal. Ostale nagrade za vse ekipe so bila priznanja in žoge. Podelitev priznanj je bilo v Samopostrežni restavraciji v Gaberjah, kjer je bil tudi zaključek z družabnim večerom. Za prijetnejše razpoloženje je poskrbel ansambel JLA.

Kljub slabemu vremenu, ki nas je spremljalo cel dan, moramo reči, da je srečanje potekalo dokaj uspešno.

Ob koncu naj še dodam nekaj kritičnih besed na račun OO v Hmezadu. Kljub pravočasnemu pismenemu obvestilu osnovnih organizacij s strani koordinacijske konference in kljub telefonskim pozivom, je bila udeležba Hmezadovih mladincev na tem srečanju porazna (5 mladink). Ob dejstvu, da smo bili organizatorji srečanja mi, bi se lahko po-

Novo v zakonodaji

OD 1. 8. 1981 DO 20. 10. 1981

1. Dogovor o določitvi kmetijskih proizvodov kot proizvodov, ki so posebnega družbenega pomena, za katere se bodo določale proizvodne prodajne cene in zaščitne cene v letu 1981 in 1982.

Uradni list SFRJ, 43/81.

2. Navodila k odloku o uporabi deviz, ki jih občani in civilne pravne osebe imajo na deviznem računu ali kot devizno hranilne vloge, in o pogojih in načinu prodaje posameznih proizvodov domače proizvodnje za dinarje, ki izvirajo iz prodaje deviz, in o njihovi oprostitvi temeljnega prometnega davka.

Uradni list SFRJ, 45/81.

3. Sklep o spremembi sklepa o minimalnih splošnih pogojih kreditne sposobnosti bank in drugih finančnih organizacij.

Uradni list SFRJ, 49/81.

4. Odlok o obvezni uskladitvi cen za posamezne proizvode z določeno politiko cen v letu 1981.

Uradni list SFRJ, 50/81.

5. Zakon o dopolnitvah Zakona o temeljih poslovanja OZD na področju blagovnega prometa in storitev v blagovnem prometu ter o sistemu ukrepov, s katerimi se preprečuje spodkopavanje enotnosti jugoslovanskega trga na tem področju.

Uradni list SFRJ, 54/81.

6. Uredba o spremembi uredbe o povečanju, zmanjšanju oziroma odpravi stopenj temeljnega davka od prometa posameznih proizvodov.

Uradni list SFRJ, 55/81.

7. Priporočilo o samoupravnem združevanju kmetov in njihovem vključevanju v sistem samoupravnega združenega dela.

Uradni list SFRJ, 54/81.

8. Zakon o spremembi zakona o samoupravnih sodiščih.

Uradni list SRS, 23/81.

9. Zakon o spremembi zakona o prekrških.

Uradni list SRS, 23/81.

10. Odlok o nadomestilih za kritje razlik v cenah pšenice.

Uradni list SRS, 23/81.

11. Odlok o zaščitni ceni za jedilni krompir letine 1981.

Uradni list SRS, 23/81.

12. Odlok o spremembi odloka o nadomestilu v proizvodnji mleka za čas od 1. 1. do 30. 6. 1981.

Uradni list SRS, 23/81.

13. Odlok o spremembah odloka o premiji za privezovanje telet za pitanje od 1. 1. do 30. 6. 1981.

Uradni list SRS, 23/81.

14. Sklep o razgrnitvi urbanistične dokumentacije za Sempeter, Petrovče, Levec in Vrbje na javni vpogled.

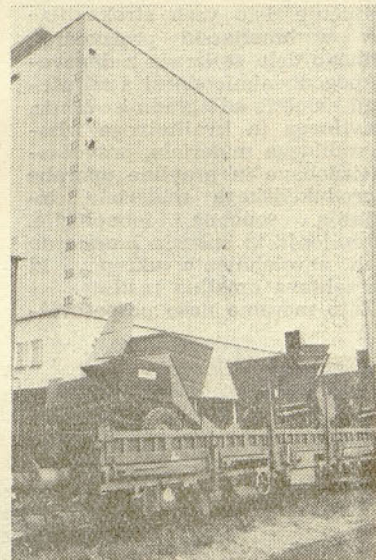
Uradni list SRS, 23/81.

15. Uredba o vpisu v sodni register.

Uradni list SRS, 25/81.

16. Enotna metodologija za določanje in evidentiranje stanarin v SR Sloveniji.

Uradni list SRS, 25/81.

Hmezad export-import je odpeljal v Španijo prvo serijo kombajnov za koruzo.

17. Odlok o nadomestilu za izplačano premijo pri odkupu pšenice letine 1981. leta.

Uradni list SRS, 26/81.

18. Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za promet s hmeljem.

Uradni list SRS, 26/81.

19. Sklep o potrditvi samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Stanovanjske zadruge Žalec in Statuta Stanovanjske zadruge Žalec.

Uradni list SRS, 27/81.

20. Sklep o valorizaciji vrednosti točke kadrovskih štipendij.

Uradni list SRS, 28/81.

21. Odredba o obvezni uskladitvi cen proizvodov s sprejeto politiko cen v letu 1981.

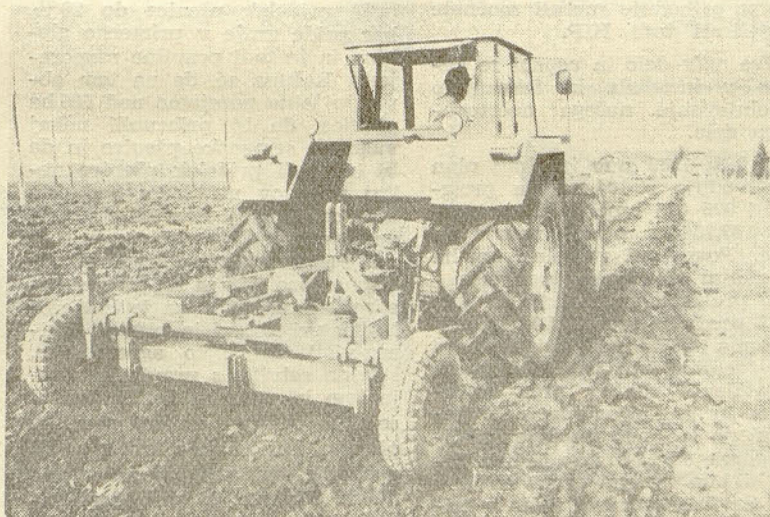
B. Ž.

HMEZAD NOTRANJA TRGOVINA TOZD TRANSPORT ŽALEC

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge: zbiranje, kontrola in vođenje dokumentacije.

Pogoji: končana srednja šola ekonomske, komercialne smeri ali gimnazija. Poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo prošnje in dokazila o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi kadrovske službi DO Hmezad Notranja trgovina Žalec, Celjska cesta 7.

Če zemlja ni prevlažna, lahko opravimo globoko rahljanje zemlje že jeseni.

 hmeljar

Na Hmezadu je 9. oktobra bila seja izvršnega odbora LB — Splošne banke Celje.

Priporočilo o samoupravnem združevanju kmetov

Zvezni zbor Skupščine SFRJ je zaradi vse večjega pomena samoupravnega združevanja kmetov za hitrejši razvoj kmetijske proizvodnje, povečanje dohodka, izboljševanje življenjskih in delovnih razmer na vasi in uresničevanje politike stabilizacije sprejel PRIPOROČILO O SAMOUPRAVNEM ZDRUŽEVANJU KMETOV IN NJIHOVEM VKLJUČEVANJU V SISTEM SAMOUPRAVNEGA ZDRUŽENEGA DELA.

Zvezni zbor meni, da je nujno s stalno družbeno akcijo pospeševati samoupravno organiziranje kmetov in njihovo vključevanje v sistem samoupravnega združenega dela.

Zagotoviti je treba zlasti usklajeno delovanje družbenih dejavnikov, da bi na najširši osnovi

zagotovili aktiviranje vseh razpoložljivih sil na vasi.

S stimulativnimi ukrepi kreditiranja je treba spodbujati vlaganja v proizvodnjo združenih kmetov.

Davčna politika in obdavčevanje kmetov morata zagotoviti pospeševanje kmetijske proizvodnje, združevanje kmetov in njihovo socialno varnost.

Obvezno je izkoriščati vsa kmetijska zemljišča in sprejeti programe njihovega urejanja z arondacijami, komasacijami itd. Zagotoviti je treba usposabljanje in razširitev strokovnih služb ter večje angažiranje znanosti, ki naj pomaga kmetom pri uporabi sodobne agrotehnike.

Ukrepi in aktivnosti iz tega priporočila so v skladu z opredelitvami naše družbe o preobrazbi kmetijstva in vasi, zato bo zvezni zbor skupščine SFRJ začel s široko akcijo vseh družbenopolitičnih organizacij in drugih družbenih dejavnikov pri uresničevanju teh opredelitev in nalog.

Po-Skošenina

samezni predstavniki osnovnih organizacij zavedali, da je njihova obveza zagotoviti vsaj udeležbo, če že ne pomagajo pri sami organizaciji srečanja. Tako se OO v zadnjem času obnašajo vse bolj pasivno do dela konference, ne sodelujejo v akcijah ter se zapirajo vase. Vprašanje je, koliko naredijo v samih delovnih organizacijah. Na drugi strani se poraja tudi vprašanje ali je koordinacijska konferenca še sploh potrebna, saj v taki obliki kot je bila dosedaj, če pa se vsiljuje misel, da OO ne čutijo pripadnosti Hmezadu kot celoti ampak nastopajo navzven (če sploh nastopajo) kot individualne OO. Vsi mladi v Hmezadu bi se morali zavedati, da delo konference ne

V mesecu novembru je zato nujno sklicati problemsko konferenco osnovnih organizacij, kjer se bomo dokončno dogovorili o delu v bodoče.

Sekretar konference
OO ZSMS
Marija Vrečar

KZ SAVINJSKA DOLINA

Proizvodnja hmelja

Letos so doseženi ugodni proizvodni rezultati, ki so posledica dobrega sodelovanja med združenimi kmeti, KZ Savinjska dolina in pospeševalno službo v proizvodnji hmelja. Ta služba vključuje delo vseh strokovnjakov v hmeljarski proizvodnji. Njihovo delo se izraža z dogovori, pogodbenimi odnosi z združenimi kmeti od gradnje žičnic, pravičnega in kvalitetnega izbora sadilnega materiala, pravočasne izdobe in pravilne uporabe reprodukcijskega materiala, izvajanja sodobne tehnologije, škropljenja in sušenja hmelja do vseh agrotehničnih ukrepov, ki jih zahteva hmeljna rastlina.

Zato moramo našo pospeševal-

mo od transportnih naprav do sušenja in navlaževanja hmelja, da bomo še nadalje uspešni.

Obiranju hmelja bomo morali posvetiti več pozornosti predvsem pri obiralnih strojih tipa Wolf. Firma Wolf ima izboljšave v sistemu obiranja. Trde prste so zamenjali z mehkiimi, izpopolnjena je mreža, ki transportira liste in peclje v slamoreznicu. Pri obisku v tovarni Wolf so nam pokazali prototipe obiralnega stroja z vertikalnim obiranjem.

Firma Wolf izpopolnjuje tudi samovozni obiralni stroj z depojem hmelja. Ta tip je sedaj v preizkušnji pri kmetu, ki je tudi nekatere dele patentiral. Menim, da imajo naši hmeljarji velike

CENE HMELJA LETNIKA 1981

Pogodbeno določene akontacijske cene hmelja temeljijo na takrat znani ceni do proizvajalca KZ 170,00 din za kg. Po zadnjih podatkih, ki smo jih prejeli od Hmežada Export-Import, bi ta cena znašala 199,65 din za kg ali

17,4 % več od prvotne akontacijske cene.

Na osnovi 2. člena pogodbe o proizvodnem sodelovanju si razliko 29,65 din delita združeni kmet in TZO v razmerju 85 : 15.

Z upoštevanjem gornjega se formirajo nove akontacijske cene hmelja do kmeta kooperanta.

	S-golding		A-sorta	
	Brez vlaganja TZO	Z vlaganjem TZO	Brez vlaganja TZO	Z vlaganjem TZO
I. vrsta	166,70	179,70	151,70	164,70
II. vrsta	161,70	174,70	146,70	159,70
III. vrsta	151,70	174,70	136,70	149,70
IV. vrsta	131,71	144,70	116,90	129,90

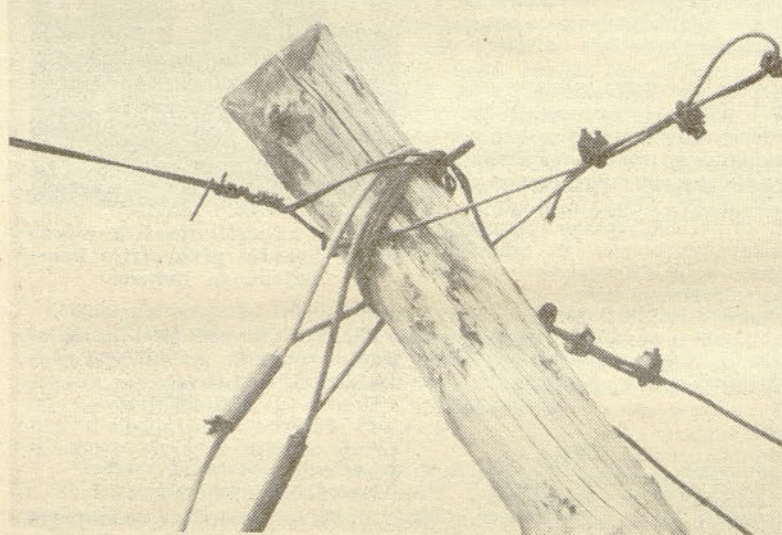
V razmerju cen ostane neizpremenjena razlika med sorto golding in A-sortami 15,00 din in razlika med posameznimi kvalitetami, kot so bile dogovorjene na zborih delavcev in kmetov ter potrjene na seji Zadrúžnega sveta KZ Savinjska dolina.

Upamo, da nas bodo ti rezultati še nadalje vodili k uspehu pri našem skupnem delu. Pred

nami je najvažnejša naloga obnova hmeljišč — gradnja žičnic.

V teh mesecih načrtujejo naše TZO 50 ha novih žičnic. Uspehi bomo, če bomo vsi pravočasno in strokovno izvajali svoje naloge od združenega kmeta, ki ima interes za povečanje proizvodnje do sodelujočih služb.

Strokovna služba

Veliko vezi, toda ali so dovolj trdne.

no službo še nadalje sistematično in vsebinsko razvijati, če hočemo, da bo naše delo tudi v bodoče uspešno.

Vsebinska našega dela bo tudi v bodoče v čvrsti povezavi z združenim kmetom, s katerim želimo doseči večji in kakovostni pridelek in dalje širiti in uvajati nove tehnološke postopke, obveščati ga o razvoju hmeljne rastline, bolezni in škodljivcev, o stanju opreme v hmeljarstvu in mehanizaciji, kar vse naj vodi k boljši in večji proizvodnji.

Doseženi uspehi nas ne smejo uspavati. Večjo skrb moramo posvetiti obdelavi zemlje od apnenja do založnega gnojenja. Tudi opremo sušilnic pri hmeljarjih, ki sami sušijo, bomo morali razvijati. Hmeljar, ki sam suši doma, potrebuje sodobne kurilne peči s podpihom in izpolnjen transport hmelja do zelene etaže, če hočemo, da bomo lažje premagovali konico dela pri sušenju hmelja.

Tudi na združnih sušilnicah bomo morali izpopolnjevati opre-

izkušnje. Te izkušnje bi lahko koristno uporabila naša Strojna, če bi bilo na obeh straneh več zanimanja. Na tem področju bomo v prihodnje morali močnejše angažirati tudi HIP.

Vse naše delo in uspehi se kažejo v kazalcih, ki izkazujejo izpolnjevanje našega načrtovanega dela.

V letu 1980 smo izpolnili plan proizvodnje s 104,4 % in proizvedli 975 ton hmelja kljub izpadu 137.356 kg zaradi neurja in toče. Povprečni pridelek na ha je znašal 1613 kg/ha brez toče.

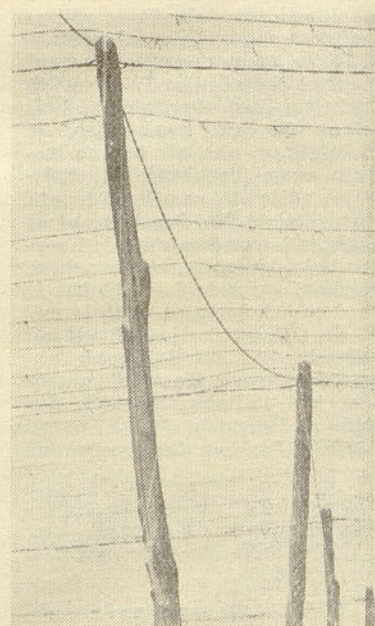
V proizvodnem načrtu za leto 1981 predvidevamo 1.020 t hmelja oziroma 4,6 % več kot smo ga proizvedli v letu 1980. Na osnovi opravljenih cenitev pred obiranjem in iz razgovorov s kooperanti pa se bodo letošnje količine gibale od 1.080 t do 1.100 t. Tako bi bila skupna proizvodnja v KZ Savinjska dolina večja v primerjavi s preteklim letom za 10 % ob povečanih površinah starih nasadov za 17,94 ha ali 3 %.

Kakšna setev - takšna žetev

Tako razmišljajo kmetje na Kozjanskem, ko sejejo pšenico na roko. Tako so sejali njihovi pradedje pred stoletji. Kljub velikemu razvoju splošne in kmetijske mehanizacije v zadnjem obdobju je resnica in dejstvo, da sejalnikov za žito na Kozjanskem in tudi na splošno v Šmarni občini še ni in so kmetje ob tem oškodovani za vse prednosti strojne setve. Znano je namreč, da pri strojni setvi prihranimo po hektarju do 150 kg semenske pšenice, kar pri današnjih cenah pomeni tudi 3000 din, po drugi strani pa neposejano pšenico lahko koristno porabimo. Znano je tudi, da se s strojno setvijo poveča pridelek pšenice do 20 %, ker pride zrnce v primerno globino in je tudi pravilno razporejeno. Računa se, da na tem območju letno posejemo nad 500 ha pšenice, da bi prihranili nekaj vagonov semenske pšenice in da bi bil tudi pridelek pšenice nekaj vagonov večji. Po podatkih tudi ostali kraji Slovenije v privatnem kmetijstvu sejejo še ročno. Pri povprečnih donosih je odkupna cena 9,30 za kg pšenice nestimulativna, oziroma je čisti dohodek pri koruzi in pitanju živine višji. Z boljšo agrotehniko, strojno setvijo, s pravilnim gnojenjem in uporabo herbicidov bi se dalo občutno zvišati pridelke pšenice, kar bi dalo kmetu večji dohodek, oziroma pocenilo pridelok. Kmetje, ki niso popolnoma preusmerjeni v živinorejo in silažo, bi se lahko ob večjih donosih bolj uspešno vključevali v

akcijo setve pšenice. Resnica je namreč, da vse države stremijo za večjo osamosvojitvijo pri osnovni prehrani in tako se tudi Slovenija bori za večji kos pšeničnega kruha in za zmanjševanje uvoza živeža. Tudi možnost strojne setve belega žita bi v veliki meri vplivala na večje zanimanje kmetov.

F. V.

Popravimo stare žičnice.

Benural 60 pri krmljenju goveda

BENURAL 60 SE LAHKO DODAJA OB SILIRANJU KORUZNE SILAŽE, ALI PA OB KRMLJENJU KORUZNE SILAŽE IN KORUZNEGA ŠROTA. VEDNO MORAMO UPOŠTEVATI NAVODILA.

Sestava benurala 60:

urea	60 %
žveplo	3 %
benal	ostalo

Razlika med benuralom 60 in benuralom S je v vsebnosti uree. Benural 60 vsebuje več uree kot benural S, zato se ga poklada 20 odstotkov manj kot veljajo normativi za benural S.

Benural 60 vedno pokladamo dobro pomešan s koruzno silažo, s koruznim šrotom ali s šrotom drugih žit. Koruzna silaža ne sme biti mokra, da bi se iz nje cedil sok, ker bi taka rastopila benural 60 v jaslilih in bi bil škodljiv. Benural 60 se mora mešati s koruzno silažo ali šrotom zato, da ga živali počasi s to krmo dobivajo v vamp in se v njem sprosti veže sproščeni amoniak.

Dnevna količina benurala 60 ne sme preseči 3 dekagrame na 100 kilogramov žive teže krave ali govejega pisanca. Primer: 500 kilogramov težka krava lahko dobi na dan največ 15 dekagramov Benurala 60 pomešanega s koruzno silažo ali koruznim šrotom. Benural 60 pričenemo dodajati v obrok postopoma in še

le po 14 dneh preidemo na dovoljeno količino.

Zelo dobre rezultate dosežemo, če benural 60 mešamo pred krmljenjem ali ob krmljenju s koruzno silažo in to od 0,2 do 0,4 %, to je 2 do 4 dekagrame benurala 60 z 10 kg koruzne silaže.

Koruznemu šrotu ali šrotu drugih žit dodamo benural 60 v naslednjem odstotku:

Za mlado pitano govedo:

— od 150 do 200 kg žive teže 1,75 % do 2 % (1,75 do 2 dkg benurala 60 na 1 kg šrota)

— nad 200 kg žive teže 2,5 % do 3 % (2,5 do 3 dkg benurala 60 na 1 kg šrota)

— za krave 2 % do 3 % (2 do 3 dkg benurala 60 na 1 kg šrota)

Benural 60 vsebuje od rudninskih snovi samo žveplo, zato moramo redno krmiti rudninske vitaminske mešanice in živinsko sol. Benural 60 imajo na zalogi kmetijske preskrbe. Z njim v obroku goveda nadomestimo eno tretjino potrebnih beljakovin. Rok trajanja ni omejen, zato si ga nabavimo za več mesecev.

Tehnolog za živinorejo
Jože Salamun, dipl. inž. kmet.

Ob premiranju, t.j. po petih mesecih brejosti dosega višino 128 cm in več, in prsni obseg 185 cm. So pa tudi breje telice, ki so visoke prek 130 cm in imajo mero prsnega obsega čez 200 cm. Teža telic ob premiranju je med 500 in 550 kg in če vemo, da je v tem času to 75 % teže

odrasle krave, pričakujemo, da bodo iz teh telic odrasle krave težke več kot 600 kg.

Na regijski razstavi v Mozirju, kjer so bile razstavljene tudi krave in telice iz naše zadrage, smo videli, da so bile nagrajene kot najboljše živali v teži okrog 700 kg.

Pregled premiranja in tržna proizvodnja mleka za 2/3 leta 1981 v kmetijski zadrugi po TZO.

TZO	Kravl v kontroli kom.	Premirane telice kom.	%	Odkup mleka na kravo v l.
Braslovče	446	44	9,8	1.408
Gotovlje	399	27	6,7	1.263
Petrovče	368	31	8,4	1.294
Polzela	371	14	3,7	1.295
Prebold	258	29	11,2	1.561
Šempeter	307	50	16,2	2.064
Tabor	217	14	6,4	1.181
Trnava	355	44	12,3	1.671
Vransko	414	52	12,5	1.556
Skupaj	3.135	305	9,7	1.473

V pregledu je vidna povezanost tržne proizvodnje mleka s pomlajevanjem osnovne črede. Da bomo še hitreje izboljševali genetski potencial, moramo poskrbeti, da bo vsaka telička z znanim poreklom rejena in pra-

vočasno osemenjena. S tem si bomo pomladili osnovno čredo in imeli kvalitetne breje plemenske telice tudi za prodajo na tuja tržišča, kajti povpraševanje po telicah bo vedno večje.

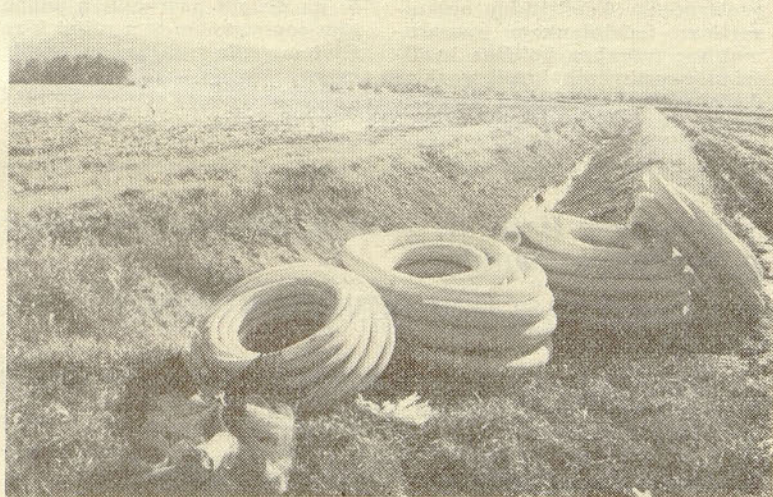
Jože Šabjan

Premiranje brejih plemenskih telic

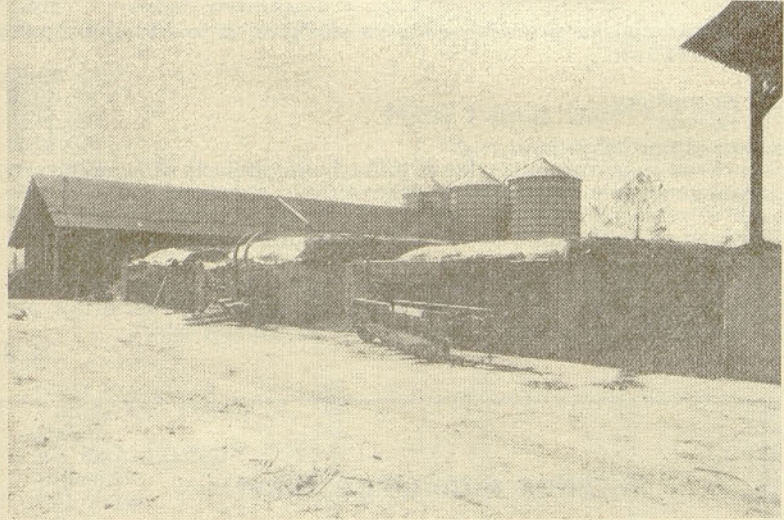
V DESETIH LETIH, ODKAR IZVAJAMO TA POSPEŠEVALNI UKREP V ŽIVINOREJI, SO REJCI NA PODROČJU KZ SAVINJSKA DOLINA OBNOVILI SVOJO ČREDO Z VEČ KOT 5.000 PLEMENSKIMI TELICAMI IZ DOMAČE VZREJE.

V prvih letih premiranja je bila kvaliteta nekoliko skromnejša. Komisija je takrat ob premiranju ugotavljala, da so bile telice lahke in prepozno obrejene. Bile so skromnih mer. Višina vihra je bila pri večini izpod 125 cm, prsni obseg izpod 180 cm in starost 26 mesecev ob 5 mesečni brejosti. Zelo malo živali je bilo vzornih mer ob primerni starosti.

Danes ugotavljamo, da so rezultati dela na selekciji vidni. Zdaj ob premiranju ugotavljamo, da so telice prej obrejene v povprečju v 19. mesecu, v dobrih rejah celo v 16. mesecu, kar je tudi najprimernejši čas, če so le telice dovolj zrasle, tako da imajo ob pripustu mero prsnega obsega od 165—170 cm in težo 350—390 kg.

Okrog 37 hektarsko Mlinarico nasproti letališča v Levcu je meliorirala ekipa VGS iz Maribora.

Dokaj lepa in topla jesen, saj še do zaključka redakcije te številke Hmeljarja 26. oktobra ni bilo slane in cvetje cveti kot v maju, je omogočila kvalitetno spravilo vseh vrst silaž.

Obvestilo kmetovalcem

NOTRANJA TRGOVINA, OBRtna KOOPERACIJA ZALEC IŠČE KMETOVALCE, KI BI NEOBVEZNO SPREJELI OMARO ZA PREKAJEVANJE MESA V TESTIRANJE.

Prototipna prekaževalnica je pri dosedanjem preizkušanju dala nepričakovano dobre rezultate. Poiskusno serijo desetih prekaževalnic nudimo v preizkus kmetovalcem, katerih pripombe in predloge bomo s pridom uporabili pri serijski proizvodnji.

Vse informacije o možnosti neobveznega najema prekaževalnice dobite pri Obrtni kooperaciji Notranje trgovine Zalec tudi po telefonu 710-951 ali 710-069.

Vodja DE Obrtna kooperacija
Janko Zupanek

Samoupravni sporazum

O POSLOVNEM SODELOVANJU PRI NABAVI, PROIZVODNJI IN POTROŠNJI MOČNIH KRMIL

Dne 25. septembra 1981 so organizacije združenega dela SOZD Hmezad: Kmetijstvo Žalec, Kmetijstvo TOZD Tovarna krmil Žalec, KZ Savinjska dolina Žalec, Kmetijski kombinat Šmarje, KZ Drava Radlje, Celjska mesna industrija Celje, Celjske mlekarne Celje, Notranja trgovina Žalec, Export-import Žalec in KZ Celje, ERA Velenje in KZ Mozirje sprejele samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju pri nabavi, proizvodnji in potrošnji močnih krmil in surovin. Pristopile so še KZ Laško, Mercator Kmetijski kombinat Sevnica in SOZD Merx.

Cilj sodelovanja je zadovoljevanje skupnih interesov v procesu proizvodnje, tehnološke povezanosti, razširitve obstoječih proizvodnih kapacitet, modernizacija proizvodnje, dosega večjega skupnega dohodka in uveljavitev načela delitve dohodka sorazmerno vloženemu delu, ob skupnem prevzemanju odgovornosti in rizika na področju proizvodnje in potrošnje močnih krmil. Vse udeleženske samoupravnega sporazuma se povezujejo v reprodukcijsko celoto, v kateri združujejo delo, znanje in sredstva.

TOZD Tovarna krmil se kot proizvajalec močnih krmil s tem sporazumom obvezuje dobaviti proizvodnim kmetijskim organizacijam (udeleženkam sporazuma) vse potrebne količine kvalitetno neoporečnih krmil v skladu s sprejetim planom in skle-

njenimi letnimi pogodbami, medtem ko se ostale podpisnice sporazuma obvezujejo, da bodo vse omenjene količine močnih krmil nabavljale pri TOZD Tovarna krmil.

Notranja trgovina, TOZD Veleprodaja se je obvezala, da bo nabavljala vse potrebne količine neoporečnih surovin in materiala za proizvodnjo TOZD Tovarna krmil, medtem ko bo Hmezad Export-import nabavljala potrebne surovine in material iz uvoza. S tem sporazumom so udeleženske uredile vsa medsebojna razmerja od dobave, proizvodnje, potrošnje močnih krmil do vseh odnosov na področju pridobivanja skupnega prihodka, odgovornosti in rizika. Udeleženske so ustanovile poslovni odbor kot skupen organ upravljanja, katerega pristojnost je med drugim tudi reševanje sporov, nastalih iz sklenjenega sporazuma.

Ta sporazum pomeni velik korak na področju same proizvodnje in preskrbe z močnimi krmili, saj vemo, da se pogovori tudi po javnih občilih velikokrat vrtili prav okrog tega vprašanja. Po drugi strani pomeni sporazum nadaljnji korak na področju medsebojnega sodelovanja, združevanja dela in sredstev, zato bo potrebno tudi v prihodnje težiti še na drugih področjih k podobnim sporazumom in z njimi k rešitvi mnogih vprašanj in problemov.

Po — G

(v nadaljnjem besedilu: pridelovalci), so za pšenico letine 1982 zagotovljene tele zaščitne cene:

	din/kg
1) za pšenico I. vrste	9,70
2) za pšenico II. vrste	9,45
3) za pšenico III. vrste	9,20

Zaščitne cene iz prvega odstavka te točke se bodo uporabljale za količine pšenice letine 1982, ki jih pridelovalci ponudijo organizacijam za rezerve v skladu s tem odlokom.

ODLOK O PROIZVAJALSKIH PRODAJNIH CENAH ZA PŠENICO LETINE 1982

Proizvajalske prodajne cene za pšenico letine 1982 so:

	din/kg
1) za pšenico I. vrste	9,70
2) za pšenico II. vrste	9,45
3) za pšenico III. vrste	9,20

Cene iz prvega odstavka te točke bodo podlaga za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje v reprodukcijskih celotah oziroma za sklepanje pogodb o odkupu in prometu teh pridelkov ter za oblikovanje cen za izdelke, dobljene s predelavo pšenice.

Cene iz prvega odstavka te točke so mišljene za pšenico, oddano v mesecu juliju. Za vsak naslednji mesec, od avgusta do vstetega meseca maja naslednjega leta, se cene povečajo za 0,051 dinarjev pri kilogramu.

ODLOK O ZAŠČITNI CENI ZA KORUZO LETINE 1982

Organizacijam združenega dela, ki pridelujejo koruzo same ali v kooperaciji z individualnimi proizvajalci in individualnim proizvajalcem, ki prodajajo koruzo po organizacijah združenega dela (v nadaljnjem besedilu: pridelovalci), je za koruzo letine 1982 zagotovljena zaščitna cena 7,65 dinarjev za kilogram.

Zaščitna cena iz prvega odstavka te točke se bo uporabljala za količine koruze letine 1982, ki jih pridelovalci ponudijo organizacijam za rezerve v skladu s tem odlokom.

ODLOK O PROIZVAJALSKI PRODAJNI CENI ZA KORUZO LETINE 1982

Proizvajalska prodajna cena za koruzo letine 1982 je 8,50 dinarjev; ta cena bo podlaga za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje v reprodukcijskih celotah oziroma za sklepanje pogodb o odkupu in prometu teh pridelkov ter za oblikovanje cen za izdelke, dobljene s predelavo koruze.

ODLOK O ZAŠČITNIH CENAH ZA SONČNICE, SOJO IN OLJNO REPICO LETINE 1982

Organizacijam združenega dela, ki pridelujejo sončnice, sojo in oljno repico ali v kooperaciji z individualnimi kmetijskimi proizvajalci (v nadaljnjem besedilu: pridelovalci), se za sončnice, sojo in oljno repico letine 1982 zagotavljajo zaščitne cene:

	din/kg
1) za sončnice	18,45
2) za sojo	19,35
3) za oljno repico	17,10

Cene iz prvega odstavka te točke se bodo uporabljale za količine sončnic, soje in oljne repice letine 1982, ki jih pridelovalci ponudijo organizacijam za rezerve v skladu s tem odlokom.

ODLOK O PROIZVAJALSKIH PRODAJNIH CENAH ZA SONČNICE, SOJO IN OLJNO REPICO LETINE 1982

Proizvajalske prodajne cene za sončnice, sojo in oljno repico letine 1982 so:

	din/kg
1) za sončnice	20,50
2) za sojo	21,50
3) za oljno repico	19,00

Cene iz prvega odstavka te točke bodo podlaga za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje v reprodukcijskih celotah oziroma za sklepanje pogodb o odkupu in prometu teh pridelkov ter za oblikovanje cen za izdelke, dobljene s predelavo sončnic, soje in oljne repice.

Cene iz prvega odstavka te točke so mišljene za kilogram sončnic, soje in oljne repice franko skladišče, vagon, vlek ali drugo prevozno sredstvo v prodajalčevem kraju po kupčevi izbiri.

N. R.

V uradnem listu št. 53/81 SFRJ so izšli Odloki o zaščitnih cenah:

ODLOK O ZAŠČITNI CENI ZA KORUZO LETINE 1981

Organizacijam združenega dela, ki pridelujejo koruzo same ali v kooperaciji z individualnimi kmetijskimi proizvajalci ter individualnim proizvajalcem, ki prodajo koruzo po organizacijah združenega dela (v nadaljnjem besedilu: pridelovalci), je za koruzo letine 1981 zagotovljena zaščitna cena 8,50 dinarjev za kilogram.

Zaščitna cena iz prvega odstavka te točke se bo uporabljala za količine koruze letine 1981, ki jih pridelovalci ponudijo organizacijam za rezerve v skladu s tem odlokom.

ODLOK O ZAŠČITNIH CENAH ZA SONČNICE, SOJO IN OLJNO REPICO LETINE 1981

Organizacijam združenega dela, ki pridelujejo sončnice, sojo in oljno repico same ali v kooperaciji z individualnimi kmetijskimi proizvajalci (v nadaljnjem besedilu: pridelovalci) so za sončnice, sojo in oljno repico letine 1981 zagotovljene tele zaščitne cene:

	din/kg
1) za sončnice	15,30
2) za sojo	16,65
3) za oljno repico	15,30

Cene iz prvega odstavka te točke se bodo uporabljale za količine sončnic, soje in oljne repice letine 1981, ki jih pridelovalci ponudijo organizacijam za rezerve v skladu s tem odlokom.

ODLOK O ZAŠČITNIH CENAH ZA PŠENICO LETINE 1982

Organizacijam združenega dela, ki pridelujejo pšenico same ali v kooperacijah z individualnimi proizvajalci, ter individualnim proizvajalcem, ki jo prodajajo po organizacijah združenega dela

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981 v občini Žalec

UVOD

Letošnji popis je bil peti po drugi svetovni vojni. Prvi je bil leta 1948 in je trajal le dva dni, opravljen je bil zato, da bi ugotovili, koliko ljudi je preživel težko vojno in kako so živeli. Drugi popis je bil pet let kasneje, tretji leta 1961, temu popisu so sledili popisi v rednih desetletnih razmakih.

S popisom prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v občini Žalec smo pričeli 1. aprila 1981 in končali 10. aprila 1981. Območje občine Žalec je bilo razdeljeno na 222 popisnih okolišev. V tej množični akciji je sodelovalo: 10 članov občinske popisne komisije, 20 občinskih inštruktorjev, 183 popisovalcev in republiški inštruktor. Pri popisu so nudile veliko pomoč tudi krajevne skupnosti. Priprave na popis kot sama izvedba popisa je potekala po rokovniku za izvedbo popisa, ki ga je izdelal Zavod SR Slovenije za statistiko Ljubljana in sklepah občinske popisne komisije. Popis je bil opravljen kvalitetno, kar gre zahvala angažiranosti občinske popisne komisije, občinskim inštruktorjem za dobro usposobitev popisovalcev ter republiški inštruktorici. Točna in ustrezno pripravljena grafično-tehnična dokumentacija, ki jo je izdelala občinska geodetska uprava SO Žalec je tudi pripomogla k uspešni izvedbi popisa. Občinska popisna komisija je imela 5 sej. Štirje člani občinske popisne komisije pa so bili vse od imenovanja, to je od januarja 1981 več ali manj stalno angažirani v dogajanja v zvezi s popisom. V času popisa je tekel v krajevni skupnosti Sešče pri Preboldu tudi popis merjenja vpliva popisovalcev na rezultate popisa v času popisa, v naselju Matke pa še popis merjenja vpliva popisovalcev na rezultate popisa v času kontrole popisa. S tem rezultatom bo ugotovljena zanesljivost ob popisu zbranih podatkov. Ta popis bo obdelal Zavod SR Slovenije za statistiko Ljubljana in rezultat še ni znan. Propaganda za popis je bila kvalitetna in na dokaj visoki strokovni ravni. Naše občane smo še posebej obveščali na preprost in razumljiv način o njihovih pravicah in dolžnostih v zvezi s popisom preko glasila »Savinjski občan« in preko glasil delovnih organizacij. Večina občanov je bila na popis pripravljena. Imeli so pripravljene podatke, tako, da so popisovalci lahko svojo nalogo čim hitreje opravili. Le v treh primerih je bilo potrebno posredovanje občinskega inštruktorja, v enem primeru pa člana občinske popisne komisije. Omenili bi le en primer, ko se občan ni hotel popisati. To je kmet HORVAT Henrik iz Levca 19a, ima zemljo na vodovodnem območju občine Celje, plačuje davek, zemlje pa ne sme obdelovati. Šele na obljubo člana občinske popisne komisije, da bo o zadevi seznanjen predsednik IS SO Žalec je v popis privolil. O tem primeru je bila obveščena občina Celje in tečejo razgovori o rešitvi te zadeve. Občinski inštruktorji so v svojih zaključnih poročilih napisali, da na splošno ni bilo težav ob popisu, le, da so bili nekateri občani nezaupljivi, ker dvomijo, da bodo podatki služili le v statistične namene. V krajevni skupnosti so popisovalci naleteli na ljudi, ki so potrebni pomoči socialne službe. Na težave pa so naleteli popisovalci pri popisu počitniških hiš in počitniških stanovanj, saj so se nekateri izmikali popisu. Kljub temu so jih popisovalci popisali 232 več kot smo jih imeli evidentiranih v naši evidenci.

Sredstva za popis je zagotovil Zavod SR Slovenije za statistiko Ljubljana. Pri razporeditvi sredstev občinam je upošteval poleg števila prebivalstva še število popisnih okolišev in površino v km². Obračun o porabi sredstev za stroške popisa bomo predložili na eno izmed prihodnjih sej IS, ko bodo znani vsi stroški popisa.

PRVI PODATKI POPISA IN REZULTATI POPISA

Prvi podatki popisa prikazujejo, da smo imeli v občini Žalec na dan 1. aprila 1981:

37.027 stalnih prebivalcev
1.040 začasno prisotnih stanovalcev

11.197	gospodinjstev
12.215	vseh stanovanj
11.533	stanovanj za stalno stanovanje
682	počitniških hiš in stanovanj za počitek in rekreacijo
705	začasno zaposlenih v tujini (zdomci)
222	oseb, ki živijo začasno v tujini (družinski člani zdomcev)
3.317	vodnjakov
6	kombajnov
213	konj
12.756	goved
139	ovac
7.561	prašičev
45.557	perutnine
106	prebivalcev (stalnih) na km ²
3,3	povprečna velikost gospodinjstva

Poročili so priložene tabele:

— prvi podatki popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981 v občini Žalec po naseljih;

— prvi podatki popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981 v občini Žalec po krajevnih skupnostih;

— nekateri podatki o površini, prebivalstvu, gospodinjstvih v občini Žalec ob posameznih popisih.

Podatki iz tabel nam kažejo, da smo imeli v občini Žalec na dan 1. aprila 1981 37.027 prebivalcev, za 10 % več kot v letu 1971, 11.197 gospodinjstev, za 13 % več kot v letu 1971 in stanovanj za stalno stanovanje 11.533, za 27 % več kot v letu 1971. Število prebivalcev se v krajevnih skupnostih ne povečuje enakomerno. Najbolj narašča prebivalstvo v KS Žalec, KS Polzela, KS Prebold, KS Šempeter v Savinjski dolini in KS Petrovče, ki skupaj tvorijo 48 % celotnega prebivalstva v občini Žalec. Nasprotno pa v nekaterih KS prebivalstvo upada, kot je najbolj izrazito v KS Gomilsko. KS Liboje, KS Tabor in KS Sešče pri Preboldu. Zanimivo je tudi število prebivalcev, ki začasno živijo pri nas zaradi dela oziroma šolanja, saj znaša njihovo število 904. Tudi število stanovanj se je med obema zadnjima popisoma znatno povečalo, kar za 27 %. Povprečna velikost gospodinjstva v letu 1971 je znašala 3,4 prebivalca, letos pa 3,3. Število gospodinjstev se je povečalo za 13 %, kar je manj kot imamo stanovanj. Torej imamo 336 stanovanj več kot imamo gospodinjstev. Povečanje tega stanovanjskega fonda je pripisati novograjenim nenaseljenim stanovanjskim hišam. Počitniških hiš in stanovanj za počitek in rekreacijo imamo 682. V tujini imamo 705 začasno zaposlenih in 222 njihovih družinskih članov (zdomcev). Ob popisu je bila zajeta v popis tudi živina, ki je last gospodinjstev, oziroma njihovih družinskih članov. Popisane so bile glavne vrste živine ter perutnina in čebelje družine.

ZAKLJUČEK

V tem poročilu smo navedli potek popisa, nekatere opazke med popisom in nekaj prvih podatkov, ki smo jih dobili s tem popisom. Zavod SR Slovenije za statistiko Ljubljana bo postopoma iz popisnega gradiva obdelal še druge podatke, ki bodo služili občinam in tudi drugim pri načrtovanju družbenega in gospodarskega razvoja in jih bo objavil v svojih informacijah, upravni organ pristojen za zadeve statistike pa jih bo posredoval ustreznim dejavnikom v občini.

SESTAVILA:

TAJNIK
OBČINSKE POPISNE KOMISIJE
Irena Janjič

PREDSEDNIK
OBČINSKE POPISNE KOMISIJE
Jože Jan

POPIS PREBIVALSTVA, GOSPODINJSTEV IN STANOVANJ 31. 3. 1981

Prvi podatki za naselja, krajevne skupnosti in občino Žalec

Krajevna skupnost naselja	Prebivalstvo						Stanovanj		
	stalni prebivalci			v občini popisa žive zaradi			Gospo- dinjstva	VSA	za stalno stanovanje
	VSI	začasno zaposleni v tujini	začasno žive v tujini	žive v gospod.	žive v skupinskih stanovanjih	drugih vzrokov			
1. KS ANDRAŽ									
NAD POLZELO	780	10	9	3	—	—	185	216	193
Andraž nad Polzelo	592	5	2	3	—	—	142	163	145
Dobrič	188	5	7	—	—	—	43	53	48
2. KS BRASLOVČE	2.262	53	7	19	99	2	646	835	728
Braslovče	318	6	—	4	—	—	98	106	103
Dobrovlje	153	1	—	1	—	—	33	49	43
Glinje	56	6	2	—	—	—	13	15	15
Kamenče	96	5	—	1	—	—	30	38	36
Male Braslovče	138	6	1	2	—	1	37	100	41
Parižlje	452	13	—	5	—	1	133	172	157

Krajevna skupnost naselja	Prebivalstvo						Stanovanj		
	stalni prebivalci			v občini popisa žive zaradi			Gospo- dinjstva	VSA	za stalno stanovanje
	VSI	začasno zaposleni v tujini	začasno žive v tujini	dela oz. šolanja		drugih vzrokov			
				žive v gospod.	žive v skupinskih stanovanjih				
Podvrh	324	7	4	1	99	—	97	131	111
Poljče	54	2	—	—	—	—	14	17	16
Preserje	109	1	—	—	—	—	33	37	37
Rakovlje	327	6	—	1	—	—	86	92	92
Sp. Gorče	62	—	—	—	—	—	22	23	23
Topovlje	106	—	—	4	—	—	28	30	30
Zg. Gorče	67	—	—	—	—	—	22	25	24
3. KS GALICIJA	1.523	37	4	4	22	5	353	416	367
Galicija	427	22	3	1	—	3	101	115	105
Hramše	147	1	—	—	—	—	32	41	32
Pernovo	348	2	—	2	—	2	56	80	61
Velika Pirešica	338	8	1	1	22	—	100	105	103
Zavrh pri Galiciji	128	1	—	—	—	—	28	29	28
Zelezno	135	3	—	—	—	—	36	46	38
4. KS GOMILSKO	810	8	4	7	—	5	228	252	250
Gomilsko	350	5	3	5	—	1	92	107	107
Grajska vas	267	2	—	1	—	—	78	83	81
Šmatevž	132	1	1	—	—	4	42	45	45
Zakl	61	—	—	1	—	—	16	17	17
5. KS GOTOVLJE	1.125	24	13	22	7	14	328	381	351
Gotovlje	1.125	24	13	22	7	14	328	381	351
6. KS GRIŽE	2.649	42	20	10	—	5	816	866	835
Griže	603	4	3	—	—	1	191	200	199
Migojnice	610	10	4	3	—	—	195	204	196
Pongrac	837	16	11	7	—	1	231	253	236
Zabukovica — del	599	12	2	—	—	3	199	209	204
7. KS LETUŠ	569	1	—	4	—	—	183	294	201
Letuš	491	1	—	4	—	—	162	270	177
Podgorje pri Letušu	78	—	—	—	—	—	21	24	24
8. KS LIBOJE	1.509	41	24	32	24	7	525	554	523
Brnica	50	4	—	—	—	—	19	33	26
Kasaze	839	21	18	27	24	4	281	285	279
Liboje	426	12	—	1	—	2	145	159	144
Zabukovica — del	194	4	6	4	—	1	80	77	74
9. KS PETROVČE	2.822	80	17	38	15	6	909	926	917
Arja vas	523	10	3	15	6	1	175	173	172
Dobriša vas	566	18	2	7	—	—	183	182	181
Drešinja vas	304	9	—	6	—	—	94	104	104
Levec	391	10	1	1	—	—	136	134	133
Mala Pirešica	57	1	—	—	2	1	22	26	22
Petrovče	886	31	11	9	7	4	271	277	277
Ruše	43	1	—	—	—	—	13	14	13
Zaloška gorica	52	—	—	—	—	—	15	16	15
10. KS POLZELA	4.030	76	28	29	25	9	1.184	1.270	1.199
Breg pri Polzeli	632	33	10	7	—	—	194	208	196
Ločica pri Savinji	480	8	7	6	25	1	150	157	155
Orova vas	80	—	—	1	—	—	21	21	21
Podvin pri Polzeli	213	—	—	—	—	—	62	90	65
Polzela	2.227	29	9	13	—	7	649	662	653
Založe	398	6	2	2	—	—	—	—	—
11. KS PONIKVA	—	—	—	—	—	—	—	—	—
PRI ŽALCU	760	3	2	20	—	1	108	132	109
Podkraj	163	—	—	—	—	—	192	235	209
Ponikva pri Žalcu	250	2	—	—	—	—	42	47	43
Studence	347	1	2	—	—	—	69	78	72
12. KS PREBOLD	3.508	76	18	20	—	—	81	110	94
Dolenja vas	501	5	—	2	128	12	1.109	1.173	1.121
Gornja vas	—	—	—	—	18	—	154	154	154
pri Preboldu	371	9	—	1	—	1	110	112	111
Kaplja vas	300	10	—	—	—	—	86	98	94
Latkova vas	740	18	12	6	97	1	235	236	236
Marija Reka	236	1	—	—	—	4	64	110	69
Prebold	1.360	33	6	11	13	6	460	463	457
13. KS SEŠČE	—	—	—	—	—	—	—	—	—
PRI PREBOLDU	695	8	5	1	—	1	203	236	229
Matke	349	1	3	—	—	1	103	123	121
Sešče pri Preboldu	346	7	2	1	—	—	100	113	108
14. KS ŠEMPETER	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V SAV. DOLINI	2.872	47	17	22	22	4	894	1.040	956
Dobrteša vas	866	5	7	2	—	2	282	301	298
Kale	89	—	—	—	—	—	23	58	34
Podlog v Sav. dolini	271	6	—	1	—	—	74	77	77
Sp. Grušovlje	118	2	1	8	—	—	35	41	41
Sp. Roje	29	—	—	—	—	—	11	12	12
Šempeter v Sav. dolini	1.121	32	9	6	—	1	355	374	374
Zalog pri Šempetru	101	1	—	3	22	—	31	91	34
Zg. Grušovlje	154	1	—	2	—	1	48	49	49
Zg. Roje	123	—	—	—	—	—	35	37	37
15. KS TABOR	1.457	20	6	11	15	3	411	445	416
Črni vrh	174	1	—	6	—	3	45	53	44
Kapla	228	3	—	—	15	—	73	81	78
Loke	172	1	—	—	—	—	50	52	50
Miklavž pri Taboru	194	3	—	—	—	—	49	55	48
Ojstriška vas	238	1	—	—	—	—	66	67	67
Pondor	147	5	—	1	—	—	37	44	39
Tabor	304	6	6	4	—	—	92	93	90
16. KS TRNAVA	548	3	2	11	—	—	168	166	165
Orla vas	178	—	—	3	—	—	51	50	49

Krajevna skupnost naselja	Prebivalstvo						Stanovanj		
	stalni prebivalci			v občini popisa žive zaradi			Gospo- dinjstva	VSA	za stalno stanovanje
	VSI	začasno zaposleni v tujini	začasno žive v tujini	dela oz. šolanja žive v gospod.	žive v skupinskih stanovanjih	drugih vzrokov			
Sentrupert	153	1	1	2	—	—	48	48	48
Trnava	217	2	1	6	—	—	69	68	68
17. KS VINSKA GORA	1.282	14	4	6	—	5	343	371	358
Črnova	247	1	—	6	—	—	68	68	67
Janškovo selo	130	1	—	—	—	3	33	37	35
Lipje	286	6	2	—	—	—	84	95	89
Lopatnik — del	46	—	—	—	—	—	10	13	12
Pirešica	118	2	—	—	—	—	31	33	33
Prelska	227	3	—	—	—	—	55	56	53
Vinska gora	228	1	2	—	—	2	62	69	69
18. KS VRANSKO	2.528	54	21	11	21	9	709	760	738
Brode	146	7	5	—	—	—	35	36	35
Ceplje	147	5	1	2	—	—	37	44	41
Creta	24	—	—	—	—	—	6	7	6
Jeronim	223	1	—	—	—	—	55	60	60
Limovce	69	—	—	—	—	4	15	15	15
Ločica pri Vranskem	171	—	—	—	—	—	52	55	53
Prapreče	141	3	1	—	—	—	36	39	38
Prekopa	233	5	3	3	—	—	68	69	69
Selo pri Vranskem	82	5	7	—	—	—	20	21	21
Stopnik	179	2	—	—	—	—	52	62	52
Tešova	96	—	—	2	—	—	22	24	24
Vologa	53	—	—	—	—	—	11	11	11
Vransko	754	24	1	4	21	3	254	267	266
Zahomce	87	—	—	—	—	1	20	21	21
Zajasovnik — del	31	1	—	—	—	—	8	7	7
Zaplanina	92	1	3	—	—	1	18	22	19
19. KS VRBJE	573	18	3	7	67	10	173	182	180
Vrbje	573	18	3	7	67	10	173	182	180
20. KS ZALEC	4.725	90	18	70	132	39	1.638	1.597	1.597
Ložnica pri Zalcu	385	10	—	7	—	1	124	135	135
Zalec (mesto)	4.340	80	18	63	132	38	1.514	1.462	1.462
OBCINA ZALEC	37.027	705	222	327	577	136	11.197	12.215	11.533

POPIS PREBIVALSTVA, GOSPODINJSTEV IN STANOVANJ 31. 3. 1981

Prvi podatki po krajevnih skupnostih občine Zalec

Zap. št.	Krajevna skupnost	Stalni prebivalci			Gospodinjstva			stanovanja za stalno stanovanje			RANG
		1981	1971	indeks	1981	1971	indeks	1981	1971	indeks	
1.	KS Andraž nad Polzelo	780	792	98	185	179	103	193	174	110	15
2.	KS Braslovče	2.262	2.262	100	646	649	99	728	611	119	8
3.	KS Galicija	1.523	1.379	110	353	320	110	367	295	124	9
4.	KS Gomilsko	810	929	87	228	253	90	250	222	112	14
5.	KS Gotovlje	1.125	1.018	110	328	266	123	351	246	142	13
6.	KS Griže	2.649	2.575	102	816	862	94	835	754	110	6
7.	KS Letuš	569	562	101	183	159	115	201	166	121	19
8.	KS Liboje	1.509	1.676	90	525	576	91	523	465	112	10
9.	KS Petrovče	2.822	2.628	107	909	786	115	917	695	131	5
10.	KS Polzela	4.030	3.281	122	1.184	993	119	1.199	939	127	2
11.	KS Ponikva pri Zalcu	760	753	100	192	175	109	209	162	129	16
12.	KS Prebold	3.508	3.101	113	1.109	946	117	1.121	865	129	3
13.	KS Sešče pri Preboldu	695	733	94	203	200	101	229	186	123	17
14.	Sempeter v Sav. dolini	2.872	2.378	120	894	695	128	956	663	144	4
15.	KS Tabor	1.457	1.580	92	411	419	98	416	430	96	11
16.	KS Trnava	548	496	110	168	143	117	165	131	125	20
17.	KS Vinska gora	1.282	1.178	108	343	320	107	358	273	131	12
18.	KS Vransko	2.528	2.551	99	709	701	101	738	680	108	7
19.	KS Vrbje	573	503	113	173	156	110	180	149	120	18
20.	KS Zalec	4.725	3.089	152	1.638	1.058	154	1.597	943	169	1
	Občina Zalec	37.027	33.464	110	11.197	9.856	113	11.533	9.049	127	

PREBIVALCI V OBČINI ZALEC PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH IN NASELJIH OB POPISIH

Krajevna skupnost, naselja	Prebivalstvo			Indeks	
				1981	1971
	1981	1971	1961	1971	1961
1. KS ANDRAŽ nad Polzelo	780	792	802	98	99
Andraž nad Polzelo	592	601	589	98	102
Dobrič	188	191	213	98	90
2. KS BRASLOVČE	2.262	2.262	2.140	100	106
Braslovče	318	333	310	95	107
Borovlje	153	188	201	81	94
Glinje	56	47	46	119	102
Kamenče	96	93	93	103	100
Male Braslovče	138	122	125	113	98
Parižlje	452	392	268	115	146
Podvrh	324	357	428	91	83
Poljče	54	52	65	104	80
Preserje	109	108	102	101	106

Krajevna skupnost, naselja	Prebivalstvo			Indeks	
	1981	1971	1961	1981 1971	1971 1961
Rakovlje	327	301	214	109	141
Spodnje Gorče	62	78	85	79	92
Topovlje	106	117	113	91	104
Zgornje Gorče	67	74	90	91	82
3. KS GALICIJA	1.523	1.379	1.371	110	101
Galicija	427	411	351	104	117
Hramše	147	131	157	112	83
Pernovo	348	258	281	135	92
Velika Pirešica	338	330	327	102	101
Zavrh pri Galiciji	128	137	144	93	95
Železno	135	112	111	121	101
4. KS GOMILSKO	810	929	902	87	103
Gomilsko	350	364	340	96	107
Grajska vas	267	285	304	94	94
Šmatevž	132	220	207	60	106
Zakl	61	60	51	102	118
5. KS GOTOVLJE	1.125	1.018	1.049	111	97
Gotovlje	1.125	1.018	1.049	111	97
6. KS GRIZE	2.649	2.575	2.734	103	94
Griže	603	600	648	101	93
Migojnice	610	563	463	108	122
Pongrac	837	746	878	112	85
Zabukovica — del	599	666	745	90	89
7. KS LETUŠ	569	562	535	101	105
Letuš	491	488	455	101	107
Podgorje pri Letušu	78	74	80	105	93
8. KS LIBOJE	1.509	1.676	1.593	90	105
Brnica	50	58	76	86	76
Kasaze	839	815	693	103	118
Liboje	426	583	578	73	101
Zabukovica — del	194	220	246	88	89
9. KS PETROVČE	2.822	2.628	2.340	107	112
Arja vas	523	483	408	108	118
Dobriša vas	566	643	406	88	158
Drešinja vas	304	328	288	93	114
Levec	391	337	378	116	89
Mala Pirešica	57	63	77	90	82
Petrovče	886	650	603	136	108
Ruše	43	45	43	96	105
Zaloška gorica	52	79	137	66	53
10. KS POLZELA	4.030	3.281	2.888	123	114
Breg pri Polzeli	632	574	536	110	107
Ločica ob Savinji	480	420	403	114	104
Orova vas	80	82	61	98	134
Podvin pri Polzeli	213	213	234	100	91

Krajevna skupnost, naselja	Prebivalstvo			Indeks	
	1981	1971	1961	1981	1971
				1971	1961
Polzela	2.227	1.578	1.234	141	128
Založe	398	414	420	96	99
11. KS PONIKVA pri Žalcu	760	753	759	101	99
Podkraj	163	139	148	117	94
Ponikva pri Žalcu	250	274	283	91	97
Studence	347	340	328	102	104
12. KS PREBOLD	3.508	3.101	2.893	113	107
Dolenja vas	501	470	446	107	105
Gornja vas pri Preboldu	371	351	380	106	92
Kaplja vas	300	320	354	94	90
Latkova vas	740	648	626	114	104
Marija Reka	236	307	361	77	85
Prebold	1.360	1.005	726	135	138
13. ŠEŠČE pri Preboldu	695	733	735	95	100
Matke	349	387	388	90	100
Šešče pri Preboldu	346	346	347	100	100
14. ŠEMPETER v Sav. dolini	2.872	2.378	2.037	121	117
Dobrteša vas	866	532	439	163	121
Kale	89	116	138	77	84
Podlog v Sav. dolini	271	268	248	101	108
Spodnje Grušovlje	118	113	115	104	98
Spodnje Roje	29	35	28	83	125
Sempeter v Sav. dolini	1.121	951	712	118	134
Zalog pri Šempetru	101	100	101	101	99
Zgornje Grušovlje	154	160	150	96	107
Zgornje Roje	123	103	106	119	97
15. KS TABOR	1.457	1.580	1.675	92	94
Črni vrh	174	199	230	87	87
Kapla	228	242	265	94	91
Loke	172	197	208	87	95
Miklavž pri Taboru	194	245	305	79	80
Ojstriška vas	238	242	250	98	97
Pondor	147	171	177	86	97
Tabor	304	284	240	107	118
16. KS TRNAVA	548	496	496	110	100
Orla vas	178	153	176	116	87
Šentrupert	153	146	129	105	113
Trnava	217	197	191	110	103
17. KS VINSKA GORA	1.282	1.178	1.080	109	109
Črnova	247	208	206	119	101
Janškovo selo	130	132	114	98	116
Lipje	286	279	229	103	122
Lopatnik — del	46	54	56	85	96
Pirešica	118	114	133	104	86
Prelska	227	234	202	97	116
Vinska gora	228	157	140	145	112
18. KS VRANSKO	2.528	2.551	2.532	99	101
Brode	146	136	140	107	97
Čelplje	147	163	163	90	100
Čreta	24	23	21	104	110
Jeronim	223	239	256	93	93
Limovce	69	79	79	87	100
Ločica pri Vranskem	171	194	220	88	88
Prapreče	141	141	114	100	124
Prekopa	233	233	214	100	109
Selo pri Vranskem	82	82	89	100	92
Stopnik	179	176	188	102	94
Tešova	96	88	88	109	100
Vologa	53	56	61	95	92
Vransko	754	710	656	106	108
Zahomce	87	107	120	81	89
Zajasovnik — del	31	43	34	72	126
Zaplanina	92	81	89	114	91
19. KS VRBJE	573	503	541	114	93
Vrbje	573	503	541	114	93
20. KS ŽALEC	4.725	3.089	2.050	153	151
Ložnica pri Žalcu	385	327	339	118	96
Žalec (mesto)	4.340	2.762	1.711	157	161
OBCINA ŽALEC	37.027	33.464	31.152	110	107

POVRŠINA, GOSPODINJSTVA IN PREBIVALCI V OBCINI ŽALEC OB POPISIH

Leto popisa	Površina ozemlja km ²	Gospo- dinjstva	Prebi- valci	Stev. preb. na km ²	Povprečna velikost gosp.
1948	349	7.342	28.182	80,7	3,8
1953	349	7.584	29.250	83,8	3,8
1961	349	8.789	31.152	89,2	3,5
1971	349	9.856	33.464	95,9	3,4
1981	349	11.197	37.027	106,0	3,3

Krajevna Skupnost naselja	konji	goveda	ovce	prašiči	perutnina	vodnjaki	kombajni
1. KS Andraž	6	629	7	335	1.435	156	—
nad Polzelo	4	431	3	241	1.094	121	—
Andraž	2	198	4	94	341	35	—
nad Polzelo	2	198	4	94	341	35	—
Dobrič	14	1.174	43	749	3.188	434	—
2. KS Braslovče	2	75	—	45	245	24	—
Braslovče	5	168	37	86	211	32	—
Dobrovlje	—	40	—	38	78	10	—
Glinje	—	31	—	38	181	20	—
Kamenče	—	96	—	55	316	89	—
Male Braslovče	1	106	—	92	517	102	—
Parižlje	2	232	6	109	523	58	—
Podvrh	—	91	—	44	130	5	—
Poljče	1	50	—	36	135	26	—
Preserje	1	47	—	65	285	22	—
Rakovlje	1	62	—	47	139	16	—
Sp. Gorče	1	96	—	48	252	15	—
Topovlje	—	80	—	46	176	15	—
Zg. Gorče	1	721	—	411	2.006	114	—
3. KS Galicija	—	249	—	158	666	40	—
Galicija	—	95	—	49	198	10	—
Hramše	1	120	—	54	280	16	—
Pernovo	—	96	—	79	455	32	—
Velika Pirešica	—	135	—	51	271	9	—
Zavrh pri Galiciji	—	26	—	20	136	7	—
Železno	18	673	—	405	1.808	98	—
4. KS Gomilsko	6	271	—	173	775	34	—
Gomilsko	7	211	—	136	544	35	—
Grajska vas	4	62	—	39	217	18	—
Šmatevž	1	129	—	57	272	11	—
Zakl	5	358	1	271	1.563	136	—
5. KS Gotovlje	5	358	1	271	1.563	136	—
Gotovlje	5	474	3	358	2.749	146	1
6. KS Griže	—	52	—	38	519	32	—
Griže	—	109	—	66	622	57	—
Migojnice	5	249	3	150	862	40	1
Pongrac	—	64	—	104	746	17	—
Zabukovica — del	3	193	—	121	729	117	—
7. KS Letuš	1	145	—	93	602	100	—
Letuš	2	48	—	28	127	17	—
Podgorje	5	238	6	195	1.416	96	—
pri Letušu	—	23	—	5	90	10	—
8. KS Liboje	4	72	1	88	465	44	—
Brnica	1	123	—	82	543	30	—
Kasaze	—	20	5	20	318	12	—
Liboje	14	851	—	424	2.438	284	—
Zabukovica — del	8	85	—	79	495	40	—
9. KS Petrovče	1	123	—	49	348	40	—
Arja vas	1	188	—	102	294	30	—
Dobriša vas	1	173	—	63	437	57	—
Drešinja vas	1	53	—	18	208	13	—
Levec	1	120	—	68	450	89	—
Mala Pirešica	—	45	—	15	98	5	—
Petrovče	1	64	—	30	108	10	—
Ruše	17	960	—	529	2.851	385	—
10. KS Polzela	—	62	—	62	368	77	—
Breg pri Polzeli	6	139	—	71	523	76	—
Ločica ob Savinji	1	26	—	23	102	11	—
Orova vas	2	290	—	96	353	18	—
Podvin pri Polzeli	5	150	—	137	918	119	—
Polzela	3	293	—	140	587	84	—
Založe	—	622	11	294	1.342	107	—
11. KS Ponikva	—	214	10	72	268	15	—
pri Žalcu	—	207	—	120	627	28	—
Podkraj	—	201	1	102	447	64	—
Ponikva pri Žalcu	18	663	1	515	2.675	217	—
Studence	1	65	—	45	322	26	—
12. KS Prebold	2	128	—	112	503	27	—
Dolenja vas	4	136	—	71	450	17	—
Gornja vas	2	121	—	134	713	81	—
pri Preboldu	9	191	1	115	440	53	—
Kaplja vas	—	22	—	38	247	13	—
Latkova vas	2	300	4	222	839	40	—
Marija Reka	2	136	4	108	523	35	—
Prebold	—	164	—	114	316	5	—
13. Šešče pri Preboldu	4	1.045	11	554	9.949	223	5
Matke	2	92	3	80	327	44	—
Šešče pri preboldu	—	80	—	47	209	15	1
14. Šempeter	—	—	—	—	—	—	—
v Sav. dolini	—	—	—	—	—	—	—
Dobrteša vas	—	—	—	—	—	—	—
Kale	—	—	—	—	—	—	—

Krajevna Skupnost
naselja

konji
goveda
ovce
prašiči
perutnina
vodnjaki
kombajni

Podlog	1	271	—	116	513	39	1
v Sav. dolini	—	127	—	59	203	19	3
Sp. Grušovlje	—	48	—	12	94	3	—
Sp. Roje	—	—	—	—	—	—	—
Šempeter	—	—	—	—	—	—	—
v Sav. dolini	—	137	—	109	959	63	—
Zalog pri Šempetru	—	36	5	28	159	12	—
Zg. Grušovlje	—	146	3	50	321	21	—
Zg. Roje	1	108	—	53	7.164	7	—
15. KS Tabor	29	1.029	15	634	2.682	146	—
Črni vrh	5	182	4	161	460	11	—
Kapla	4	146	3	78	474	36	—
Loke	4	152	—	76	296	9	—
Miklavž pri Taboru	10	204	7	79	380	24	—
Ostriška vas	1	116	1	103	381	25	—
Pondor	—	121	—	60	343	21	—
Tabor	5	108	—	77	348	20	—
16. KS Trnava	3	395	—	195	1.287	73	—
Orla vas	1	180	—	73	535	28	—
Šentrupert	—	42	—	40	288	12	—
Trnava	2	173	—	82	464	33	—
17. KS Vinska Gora	12	699	21	375	1.864	114	—
Črnova	1	236	3	97	457	25	—
Janškovo selo	2	53	—	39	196	13	—
Lipje	—	62	12	54	305	43	—
Lopatnik — del	2	46	4	21	68	8	—
Pirešica	3	101	2	41	222	4	—
Prelska	3	115	—	79	350	11	—
Vinska gora	1	86	—	44	266	10	—
18. KS Vransko	51	1.484	15	776	3.449	146	—
Brode	—	74	—	53	171	10	—
Čeplje	3	96	—	60	329	22	—
Čreta	1	25	—	14	36	2	—
Jeronim	6	170	3	92	419	22	—
Limovce	4	62	—	34	115	6	—
Ločica pri Vranskem	8	180	4	79	326	7	—
Prapreče	1	82	—	39	176	8	—
Prekopa	1	235	—	79	297	23	—
Selo pri Vranskem	—	56	—	33	142	4	—
Stopnik	3	109	3	58	300	19	—
Tešova	3	44	—	33	130	1	—
Vologa	3	54	—	31	79	2	—
Vransko	2	88	—	77	543	12	—
Zahomce	4	111	5	56	207	7	—
Zajasovnik — del	3	24	—	6	65	—	—
Zaplanina	9	74	—	32	114	1	—
19. KS Vrbje	3	126	—	113	516	67	—
Vrbje	3	126	—	113	516	67	—
20. KS Žalec	3	122	1	85	771	218	—
Ložnica pri Žalcu	2	93	1	63	351	48	—
Žalec (mesto)	1	29	—	22	420	170	—
Občina Žalec	213	12.756	139	7.561	45.557	3.317	6

Zakon o kmetijskih zemljiščih

(NADALJEVANJE IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE)

Z uvedbo komasacijskega postopka je na komasacijskem območju prepovedan promet z zemljišči, razen v primeru, če postane zemljišče družbena lastnina, prepovedano pa je tudi parceliranje zemljišč ter graditev in spreminjanje kultur.

Pogodba, sklenjena v nasprotju s prejšnjim odstavkom, je nična. Lastnik oziroma uporabnik tudi nima pravice do odškodnine za sredstva, vložena v gradnjo in spremembo kulture v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

Posledice uvedbe komasacijskega postopka po prvem odstavku tega člena prenehajo s ponovno razdelitvijo zemljišč. Prav tako prenehajo te posledice v primeru, če se komasacija ne začne izvajati v dveh letih po pravnomočnosti odločbe o uvedbi komasacije.

Pri vlaganju zemljišč v komasacijski sklad se upošteva glede lastnine in drugih stvarnih pravic stanje v zemljiški knjigi; glede lege, površine, kulture in katastrskega razreda pa podatki predhodno usklajenega zemljiškega katastra, glede drugih podatkov pa dejansko stanje.

Če se dejansko stanje glede lastninske pravice in drugih stvarnih pravic na zemljiščih, ki se vlagajo v komasacijski sklad, ne ujema s stanjem po zemljiški knjigi, se upošteva dejansko stanje, če to ni sporno. S tem pa niso prizadete pravice, ki jih ima kdo na takem kmetijskem zemljišču.

Če komasacijski udeleženec meni, da podatki glede kulture v zemljiškem katastru ne ustrezajo dejanskemu stanju, lahko zahteva spremembo teh podatkov.

Vsak uporabnik in vsak lastnik kmetijskega zemljišča, ki je kmet, dobi praviloma iz komasacijskega sklada ustrezno zemljišče približno enake skupne vrednosti, če je mogoče, pa tudi enake katastrske kulture in približno enake lege kot jo ima zemljišče, ki ga je vložil v komasacijski sklad.

Pri razdelitvi zemljišč iz komasacijskega sklada je treba paziti, da dobi vsak komasacijski udeleženec čimbolj zaokroženo zemljišče.

Občanom, ki se po tem zakonu ne štejejo za kmete, se dodelijo (v posebnem bloku parcel) zemljišča, ki jih smejo imeti v lasti.

Če dobi komasacijski udeleženec iz komasacijskega sklada zemljišče, ki je več vredno kot zemljišče, ki ga je vložil v komasacijski sklad, mora v denarju plačati koamasacijskemu skladu razliko; če dobi zemljišče manjše vrednosti, pa se mu v denarju izplača razlika.

Pri ugotavljanju vrednosti se zemljišča uvrščajo v vrednostne razlike, tako da se pri tem upoštevajo le njihov katastrski razred in njihova kultura.

Služnosti in lastninske omejitve, ki po razdelitvi komasacijskega sklada udeležencu niso več potrebne, prenehajo, ustanovijo pa se nove, če je to potrebno glede na novo razdelitev zemljišč iz komasacijskega sklada.

Zemljišča, ki so bila komasirana se lahko delijo le, če se z delitvijo ne poslabša stanje, ki je bilo doseženo s komasacijo.

MELIORACIJE

Melioracije po tem zakonu so hidromelioracije in agromelioracije.

Hidromelioracije obsegajo:

— ureditev režima površinskih voda z regulacijami naravnih vodotokov, izgradnjo zadrževalnikov in drugih protipoplavnih in protierozijskih objektov in

— ureditev talnega vodnega režima z izgradnjo osuševalnih in namakalnih sistemov.

Agromelioracije obsegajo ukrepe, ki izboljšujejo fizikalne, kemijske in biološke lastnosti tal (apnenje, planiranje, krčenje dreves in grmičevja na zemljišču, naprava teras, ureditev gorskih in kraških pašnikov in podobno) ter izboljšanje dostopa in prevoza na kmetijsko zemljišče.

Kmetijske melioracije so hidromelioracije iz 2. alineje drugega odstavka tega člena in a (Nadaljevanje na 12. strani)

Sedaj je čas, da porežemo in odstranimo ostanke hmeljevine.

Pognojimo in obdelajmo vsa hmeljišča!

 hmeljar

gromelioracije (v nadaljnjem besedilu: melioracije).

Melioracije lahko predlagajo kmetijska zemljiška skupnost, kmetijske organizacije in kmetje, združeni v skupnost na podlagi pogodbe po predpisih o združevanju kmetov (v nadaljnjem besedilu: skupnost).

Upravičenci iz prejšnjega člena vložijo predlog za melioracijo pri občinskem upravnem organu, pristojnem za kmetijstvo tiste občine, na območju katere je pretežni del melioracijskega območja:

— če so se izrekli za melioracijo uporabniki in tisti lastniki kmetijskih zemljišč, ki so kmetje in imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč, ki se po tem zakonu ne štejejo za kmeta, več kot polovico površin vseh kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju;

— če je predlagana melioracija v skladu z družbenim in prostorskim planom občine;

— če je urejen režim površinskih voda v skladu s 1. alineo drugega odstavka 97. člena tega zakona;

— če so pobudo za melioracijo obravnavale kmetijske zemljiške skupnosti na melioracijskem območju.

Hkrati z melioracijo se uvede tudi komasacija kmetijskih zemljišč, če je ta potrebna.

Lastniki kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju lahko poravnajo vlaganja v melioracije:

— z gotovino oziroma s kreditom, ki ga dobijo pri kmetijski organizaciji, če sklenejo z njo pogodbo o trajnem proizvodnem sodelovanju ali

— z odstopom dela zemljišča, ki je po vrednosti enak njihovega deležu financiranja melioracij, upoštevajoč vrednost odstopljenega zemljišča pred melioracijo.

Če lastnik ne poravnava melioracijskih stroškov, se mu v izvršilnem postopku vzame del zemljišča, ki je po vrednosti enak njegovemu deležu pri financiranju melioracije, upoštevajoč vrednost tega zemljišča pred melioracijo.

Lastniki oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju morajo dovoliti dostop na svoja zemljišča delavcem gospodarskih in drugih organizacij združenega dela, ki opravljajo dela v zvezi z melioracijami kmetijskih zemljišč, vzdrževanjem melioracijskih objektov in naprav ter osebam, ki imajo pravico meriti, snemati, projektirati ali zaznamovati zemljišča in vode, kadar je to potrebno za graditev melioracijskih objektov in naprav.

Lastniki oziroma uporabniki zemljišč imajo pravico do odškodnine za škodo, povzročeno z deli iz prejšnjega odstavka.

Če se na melioracijskem območju odvajanje vode z zemljišča ali dovajanje vode na zemljišče ne da rešiti na kakšen drug ugodnejši ali racionalnejši način, se sme ustanoviti služnostna pravica odvajanja oziroma dovajanja vode čez drugo zemljišče.

O ustanovitvi služnostne pravice iz prejšnjega odstavka odloča v upravnem postopku občinski upravni organ, pristojen za kmetijstvo. Ta organ odloči

obenem tudi o odškodnini lastniku oziroma uporabniku služečega zemljišča.

ZDRUŽEVANJE ZEMLJIŠČ IN DRUGI POSEGI V UREJANJE IN RABO KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Zaradi skupne proizvodnje in drugih interesov lahko kmetje združujejo svoja kmetijska zemljišča med seboj v vseh oblikah združevanja kmetov in s kmetijskimi zemljišči v kmetijskih organizacijah.

Če združi dvoje ali več kmetov svoja zemljišča ali jih združijo s kmetijskimi zemljišči v kmetijskih organizacijah v zemljiški kompleks, ugotovijo kmetje in uporabniki ob združitvi obseg in kakovost zemljišč, ki jih je posameznik vložil.

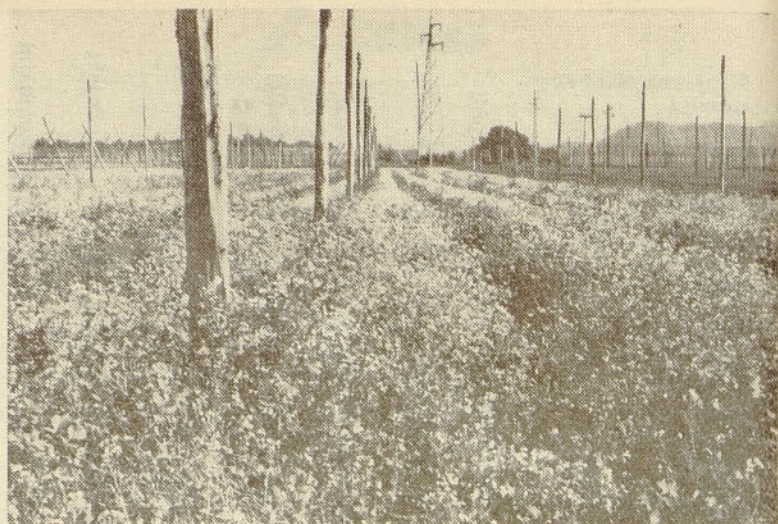
Če posamezen kmet ne želi več ostati s svojim zemljiščem v kompleksu, ima pravico do drugega ustreznega zemljišča zunaj kompleksa. V tem primeru se izvede arondacija kmetijskih zemljišč po določbah tega zakona, če je potrebna, pri tem pa se vrednost zemljišča ugotovi na podlagi katastrske kulture in katastrskega razreda.

Če se je po združitvi kmetijskih zemljišč v kompleks zaradi naprave novih poti in prekopov, zaradi zgraditve drugih javnih objektov, naprave trajnih nasadov ali zaradi drugih v skladu s pogodbo o združitvi zemljišč določenih in izvedenih posegov, ureditev celotnega zemljiškega kompleksa tako spremenila, da ni več izvedljiva vrnitev v prejšnje stanje, pa pogodba o združitvi zemljišč iz kakršnegakoli razloga preneha, se za njegovo razdelitev uporabljajo določbe tega zakona, o komasaciji kmetijskih zemljišč.

Lastniki in uporabniki kmetijskih zemljišč se na določenem območju lahko sporazumevajo za skupno obnovo in napravo trajnih nasadov, za združitve določenih sredstev in za način rabe zemljišč po obnovi oziroma napravi nasadov.

Če je dana pobuda za poseg iz prejšnjega odstavka pa med lastniki in uporabniki kmetijskih zemljišč ni bil dosežen sporazum, lahko občinska skupščina na predlog kmetijske zemljiške skupnosti predpiše obseg in način izvedbe predlaganega posega, način združevanja sredstev in način rabe zemljišč po izvedbi posega, če se z nameravanim posegom strinjajo uporabniki in lastniki kmetijskih zemljišč, ki so kmetje, in imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč, ki se po tem zakonu ne štejejo za kmeta, več kot polovico površin vseh kmetijskih zemljišč na predlaganem območju.

V primerih, ko je zaradi smotrne rabe kmetijskega zemljišča na določenem območju potrebno zagotoviti enotno ureditev pri napravi teras, trajnih nasadov, izbiri kultur na določenem zemljišču ali strokovno neoporečnost določenih posegov, lahko občinska skupščina sprejme odlok, s katerim se določi obveznost upoštevavanja skupnega ureditvenega projekta, izgradnje skupne infrastrukture (poti, namakalne naprave, terase in podobno) ali omejitve pri izgradnji proizvodnih in stanovanjskih objektov. Občinska skupščina sprejme tak od-

Rastline za podor v hmeliščih pred zaoravanjem zmulčimo.

lok za določeno območje na predlog kmetijske zemljiške skupnosti.

SKUPNI PAŠNIKI

Za pospeševanje živinoreje se ustanovijo skupni pašniki za skupno pašo živine pašnih interesentov na posameznem območju.

Pašni interesenti so kmetijske organizacije, pašne skupnosti, organizirane v skladu s predpisi o združevanju kmetov in kmetje na območju, za katero je skupni pašnik namenjen, ki redijo živino in jim je skupna paša gospodarsko potrebna kot dopolnilo krmne osnove.

Skupni pašnik obsega pašnike, košenice, senožeti, ledine, planine in nekultivirana zemljišča nekdanje agrarne skupnosti na določenem območju ter poslopja in naprave na teh zemljiščih.

V skupni pašnik se lahko vključijo tudi:

— pašniki, senožeti, košenice in nekultivirana zemljišča iz kmetijskega zemljiškega sklada, ki niso bila last agrarne skupnosti ter druga zemljišča ne glede na lastnino, ki se na podlagi pogodbe ali samoupravnega sporazuma o združevanju zemljišč uporabljajo za skupno pašo;

— posamezni gozdovi, za katere je gospodarsko bolj smotno, da se spremenijo v pašnik, in manjši gozdovi sredi skupnega pašnika, ki so skupnemu pašniku neogibno potrebni;

— posamezna kultivirana zemljišča iz kmetijskega zemljiškega sklada, ki so sredi skupnega pašnika in so skupnemu pašniku potrebna.

Za vključitev zemljišč iz prejšnjega odstavka v skupni pašnik je potrebna privolitev kmetijske ali druge organizacije združene za dela, ki razpolaga s temi zemljišči.

Pravica do paše in druge s pašo povezane pravice nekdanjih agrarnih skupnosti (pravica do gonje živine, napajanje in podobno) na tujem svetu pripadajo skupnemu pašniku, če so mu potrebne. Če take pravice za skupni pašnik niso več potrebne, se odpravijo.

Kmetijska organizacija oziroma pašna skupnost mora v mejah zmogljivosti skupnega pašnika zagotoviti neogibno potrebno pašo vsem pašnim interesen-

tom z območja, ki mu je skupni pašnik namenjen. V primeru spora odloči o tem v upravnem postopku občinski upravni organ, pristojen za kmetijstvo.

S skupnim pašnikom se mora gospodariti tako, da se prepreči spreminjanje okolja in uničevanje, izpiranje ter zakraševanje tal, da uporaba ne presega zmogljivosti zemljišč ter da se zemljišča in naprave na skupnem pašniku redno vzdržujejo in zboljšujejo (gnojenje, čiščenje, trebljenje, vzdrževanje stavb in poti ter podobno).

Pašni interesenti, ki so člani pašne skupnosti, ki ni del organizacije združenih kmetov, prispevajo k stroškom skupnega pašnika v sorazmerju z rabo skupnega pašnika.

Kmet, ki pase živino pašnih interesentov na skupnem pašniku, sklene s kmetijsko zemljiško skupnostjo oziroma s kmetijsko organizacijo, ki uporablja skupni pašnik, delovno razmerje za določen čas.

Na zemljiščih skupnega pašnika je prepovedano postavljati nova poslopja za individualno rabo, razen če je s prostorskim planom občinske skupščine drugače določeno in če da za postavitev novih poslopij pristanek kmetijska zemljiška skupnost.

Poslopja in naprave (planinske staje, sirarne in podobno), ki so jih na teh zemljiščih doslej postavili bivši upravičenci za individualno rabo, smejo le-ti uporabljati še naprej, če sami posejajo na skupnem pašniku.

Uporaba teh objektov v kmetijske namene je dovoljena le na podlagi dovoljenja občinskega upravnega organa, pristojnega za kmetijstvo, ki ga izda v soglasju s kmetijsko zemljiško skupnostjo. Lastniki in uporabniki vseh objektov na skupnem pašniku so dolžni prispevati k stroškom skupnega pašnika, kakor pašni interesenti po tretjem odstavku 126. člena tega zakona.

Paša v gozdu je prepovedana, razen če je dovoljena v skladu s posebnimi predpisi.

INŠPEKCIJA

Izvajanje določb zakona o kmetijskih zemljiščih in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, nadzorujejo občinski upravni organi, ki so pristojni za kmetijsko inšpekcijo.

Če občinski upravni organ za kmetijsko inšpekcijo ne opravi kakšne zadeve iz svoje pristojnosti ali je ne opravi v določenem roku, lahko opravi tako zadevo republiški kmetijski inšpektorat na stroške organa, katerega inšpektor bi jo bil moral opraviti.

Za kmetijskega inšpektorja je lahko postavljena oseba, ki ima diplomu visoke šole agronomske smeri, pet let prakse v kmetijski stroki in strokovni izpit ter izpolnjuje druge splošne pogoje. Kmetijski inšpektor mora imeti pri opravljanju nadzorstva službeno izkaznico, s katero dokazuje svojo uradno lastnost.

Občanom, ki so pridobili status kmeta po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 26/73, 24/75 in 23/77), ta status ostane ne glede na določbe tega zakona, če zemljo še obdelujejo z osebnim delom, ali če zemlje zaradi starosti ali delovne nezmožnosti ne obdelujejo več.

Občani morajo prilagoditi obseg svojih zemljišč določbam tega zakona v roku dveh let od uveljavitve tega zakona. Do preteka tega roka lahko občani prosto razpolagajo s kmetijskim zemljiščem ali gozdom.

Občani iz prejšnjega odstavka, ki sami niso prilagodili obsega svojih zemljišč do 24. avgusta 1978, pa bi bili morali to storiti, so na zahtevo kmetijske zemljiške skupnosti ali kmetijske organizacije dolžni vsak čas prodati po svoji izbiri višek kmetijskega zemljišča, in sicer po ceni, ki je enaka desetkratni povprečni letni zakupnini za enako ali podobno zemljišče v kraju, kjer je to zemljišče, na dan prevzema zemljišča.

Gozdnogospodarska organizacija združenega dela je na zahtevo občana dolžna vsak čas do izteka roka iz prvega odstavka tega člena, po izteku tega roka pa na podlagi tega zakona prevzeti od občana po njegovi izbiri višek gozda. Odškodnina za prevzeti gozd je odvisna od kvalitete in zrelosti gozda, ne more biti večja od 10-letnega etata.

Občan in gozdnogospodarska organizacija se sporazumeta, ali poseka etat občan sam, ali se mu odškodnina izplača v denarju in to v vrednosti, ki ustreza navedeni količini lesa, preračunani iz cene lesa na panju. Obenem se občan in gozdnogospodarska organizacija sporazumeta tudi za rok, v katerem občan poseka 10-letni etat s tem, da ta rok ne sme biti daljši kot pet let. Če se občanu izplača odškodnina v denarju, mu jo mora gozdno gospodarska organizacija izplačati v treh letih.

Občani, ki se po tem zakonu ne štejejo za kmeta, druživa in druge civilno-pravne osebe, ki imajo kmetijska zemljišča, morajo v petih letih od uveljavitve tega zakona prilagoditi lastnino zemljiškemu maksimumu. Kmetijska zemljiška skupnost in kmetijske organizacije so dolžne pomagati občanom pri uresničevanju te določbe s tem, da jim dajo na razpolago ustrezna zemljišča. Če se prilagaja lastnina na kmetijskem zemljišču, se šteje, da gre za medsebojno menjavo zemljišč kot agrarno operacijo po tem zakonu.

Po preteku rokov iz prvega in prejšnjega odstavka tega člena

odloči občinski upravni organ, pristojen za premoženjsko-pravne zadeve, katero zemljišče je postalo družbena lastnina in katera kmetijska organizacija oziroma kmetijska zemljiška skupnost z njim upravlja in razpolaga.

Kmetijska organizacija je pridobila s 24. avgustom 1973 pravico uporabe na kmetijskih zemljiščih v družbeni lastnini, ki jih je ta dan že uporabljala, pa ni imela na njih pravice uporabe.

Stanje iz prejšnjega odstavka ugotovi pristojno temeljno sodišče, na katerega območju leži to zemljišče, v nepravdnem postopku na predlog kmetijske organizacije, ki zemljišče uporablja.

Pravnomočna odločba sodišča je veljavna listina za vpis v zemljiško knjigo.

Družbene pravne osebe, ki niso kmetijske organizacije in ki upravljajo s kmetijskim zemljiščem v družbeni lastnini, morajo ta zemljišča najkasneje do 1. julija 1979 prenesti v skladu z 59. členom tega zakona v kmetijski zemljiški sklad. Navodilo o izvedbi prenosa po prvem odstavku tega odstavka izda republiški sekretar za pravosodje, organizacijo uprave in proračun v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Morebitne spore v zvezi z izvajanjem določbe iz prejšnjega odstavka rešuje pristojno temeljno sodišče.

Dokler ne bodo sprejeti odloki občinskih skupščin o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča, se uporabljajo dosedanja odloki občinskih skupščin o posebnem prispevku za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča.

Občinske skupščine so dolžne uskladiti svoje odloke s tem zakonom v roku treh mesecev po njegovi uveljavitvi.

Zakon je začel veljati 12. februarja 1979.

Po — RN

Obnova lani podrtih žičnic v Šempetru.

IZHODIŠČA ZDRUŽEVANJA DELA IN SREDSTEV NA OSNOVI SKUPNEGA PRIHODKA IN SKUPNEGA DOHODKA

Gorazd Selišnik

Delitev skupnega prihodka kot oblika udeležbe v skupno ustvarjenem dohodku

V prejšnjem sestavku smo se seznanili z osnovnimi elementi, ki jih vsebuje samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev in z merili za razporejanje skupnega prihodka. V današnjem nadaljevanju bomo podrobneje opredelili ta merila in nekatere probleme, ki se pojavljajo pri določanju osnov in meril za razporejanje skupnega prihodka.

1. Eksterna cena kot merilo skupnega prihodka

Eksterne cene na trgu so lahko le eno izmed izhodišč pri določanju meril za razporejanje skupnega prihodka. Eksterna cena izhaja iz tržne cene proizvoda in storitev v medsebojnem prometu temeljnih organizacij, ki združujejo delo in sredstva. Pri eksternih cenah je potrebno upoštevati trajnejše odnose v gibanju cen na trgu, kjer naj bi bila le-ta odraz ponudbe in povpraševanja. Problem pri določanju eksternih cen kot merila za razporejanje skupnega prihodka je v tem, da se cene na trgu velikokrat spreminjajo, tako da pride do spreminjanja že v relativno kratkih rokih. Zaradi tega je tržna cena kot merilo za razporejanje skupnega prihodka sprejemljiva le takrat, ko je trg stabilen in organiziran.

Pri vsaki temeljni organizaciji upoštevamo tržno ceno do končnega polizdelka oziroma izdelka pri zadnji organizaciji v reprodukcijski verigi, ki je zmanjšana za tržno ceno predhodnega polizdelka. To je razumljivo, kajti, če bi seštevali cene polizdelkov posameznih faz, bi pri končnem izdelku dobili družbeno nesprejemljivo tržno ceno.

Tako se razmerja pri razporejanju skupnega prihodka oblikujejo glede na tržno vrednost porabljenih učinkov brez prenešenih stroškov za nabavljen polizdelke predhodne temeljne organizacije (Hmeljar št. 10).

Izhajajoč iz zakona o združenem delu so tržne cene primerno merilo za razporejanje skupnega prihodka, če so odraz stvarno družbeno priznanega dela. Razmeroma težko je ugotavljati realne normative in standarde zaradi prisotnosti različnih monopolnih in drugih vplivov. Zaradi tega se največkrat izhaja iz zatečene

produktivnosti. Vprašljivo je, ali je tudi v teh pogojih upravičeno sprejeti tržno ceno za merilo razporejanja skupnega prihodka. Zaradi možnih neskladnosti kapacitet pri posameznih proizvajalcih se za njihove polizdelke ne oblikujejo normalne cene. Pri razvoju in modernizaciji kapacitet prihaja občasno do viškov polizdelkov v posameznih fazah, na drugi strani pa do kritičnega pomanjkanja drugih v določeni fazi proizvodnje.

Tako lahko vidimo, da pri uporabi tržnih cen, kot merilo za razporejanje skupnega prihodka, pride do vrste problemov:

1. vsota tržnih cen posameznih polizdelkov, ki so zmanjšane za vrednost nabave polizdelkov predhodne faze je običajno večja od tržne cene skupnega proizvoda. Običajno je namreč cena polizdelka na trgu višja.

2. Na zunanjem trgu se lahko po domačih cenah plasira le omejen obseg proizvodnje, medtem ko lažje planiramo obseg proizvodov v medsebojnem prometu.

3. Tržne cene v medsebojnem prometu niso stabilne, ampak se pogosto spreminjajo, kar ne daje dovolj gotovosti posameznim udeleženkam. Le-te pa se med seboj povezujejo zlasti zato, da se zmanjša njihov riziko.

Primer: Razporejanje skupnega prihodka na osnovi tržnih cen.

Tri temeljne organizacije so se na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev dogovorile za skupno proizvodnjo izdelka A₃. Udeleženske so odločile kot merilo za razporejanje skupnega prihodka eksterne cene svojih polproizvodov.

Temeljna organizacija X₁ proizvaja polizdelek A₁, katerega tržna cena znaša 1.000 din, za X₂ je tržna cena polizdelka A₂ 3.000 din in za X₃, ki proizvaja finalni izdelek A₃ znaša tržna cena 5.000 din. Materialni stroški za X₁ znašajo 300 din, za X₂, brez nabave polizdelkov predhodne organizacije 700 din in za X₃, brez nabave polizdelka predhodne organizacije, 800 din. Amortizacija je v višini za X₁ 150 din, X₂ 350 din in X₃ 700 din. Priznan dohodek je v višini za X₁ 550 din, za X₂ 950 din in za X₃ 500 din.

Skupni prihodek se razporeja med udeležence v naslednjem razmerju:

$$a) \sum PR = P_1 : (P_2 - P_1) : (P_3 - P_2)$$

$$5000 = 1000 : (3000 - 1000) : (5000 - 3000)$$

$$5000 = 1000 : 2000 : 2000$$

$$P_1 = \text{tržna cena polizdelka } A_1$$

$$P_2 = \text{tržna cena polizdelka } A_2$$

$$P_3 = \text{tržna cena končnega izdelka } A_3$$

$$P_3 = PR$$

$$b) \sum PR = (m_1 + a_1 + d_1) : (m_2 + a_2 + d_2) : (m_3 + a_3 + d_3)$$

$$5000 = (300 + 150 + 550) : (800 + 700 + 500)$$

$$5000 = 1000 : 2000 : 2000$$

$$m_1 = \text{materialni stroški prve temeljne organizacije}$$

$$m_2 = \text{materialni stroški brez vrednosti nabave polizdelkov predhodne temeljne organizacije}$$

$$a = \text{amortizacija}$$

$$d = \text{dohodek}$$

(Nadaljevanje na 16. strani)

 hmeljar

Redna letna knjižna zbirka 1982

Pred obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, ki jo slavimo 3. decembra, je Prešernova družba spel izdala svojo redno letno knjižno zbirko. Ta, gotovo najcenejša zbirka na Slovenskem, vezana v platno, z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširan je le koledar) in tiskana na brezlesnem papirju, stane vsega 450 dinarjev. Če ne potrebujete trdih platnic in boljšega papirja, se lahko odločite za broširano izdajo, ki stane le 350 dinarjev.

Naročnino lahko plačate tudi v dveh obrokih.

Vendar to ni vse, zaradi česar na izid zbirke opozarjamo tudi člane našega kolektiva. Skrbno izbrano in mikavno branje je vredno, da bi ga imeli v vsaki družini:

1. **PREŠERNOV KOLEDAR ZA LETO 1982** — knjiga velikega formata z okrog 200 strani prinaša poleg koledarskega dela, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik Maksima Gasparija, vrsto aktualnih člankov, ki bodo prav gotovo pritegnili vsakega bralca: Vekoslav Grmič razpravlja o mestu kristjanov v naši samoupravni socialistični družbi, Jože Smole nam razgrinja podobo današnjega nemirnega sveta, Anton Trstenjak kritično razmišlja o grozeči sili porabniške družbe in samomoru, Ivan Sedej pa primerja staro in novomeško in sodobno ljudsko arhitekturo. Tu so še: Jože Dolenc — Ob štiristoletnici Gregorijanskega koledarja, Janez Gregor — Tudi pri nas je živalstvo ogroženo, France Adamič — Spomini na brata Louisa Adamiča, pa še pesmi in kratka proza sodobnih slovenskih ustvarjalcev — Vladimirja Kavčiča, Miška Kranjca, Pavleta Zidarja, Karla Grabeljčka, Toneta Svetine, Miloša Mikelna in drugih.

2. **TA GLAVNA URŠA** — privlačna lahkotna pripoved znane slovenskega romanopisca Smiljana Rozmana, napisana v obliki dnevnika predstavnice sodobne šolske mladine.

3. **LJUDJE POD OSOJNIKOM** — delo, v katerem nam pisatelj France Bevk z enkratnim mojstrstvom in umetniško tenkočutnostjo prikaže usodo svojih rojakov, kmetov, dninarjev in drugih hribovskih prebivalcev.

4. **PO JAMBORNI CESTI... V MESTO NA PEKLU** — na bogatih pričevanjih osnovan kulturno-zgodovinski zapis dr. Miloslava Pahorja ob sodelovanju Ilonke Hajnal. Knjiga pripoveduje o stari rimski cesti pod Nanosom, po kateri so od nekdaj prevažali les proti Trstu.

5. **HITRO PRIPRAVLJENE JEDI** — priročnik, ki daje sodobnim mladim kuharicam in kuharjem v roke napotilo za hitro pripravljanje okusnih jedi. Napisala ga je priznana avtorica tovrstnih del Andreja Grum.

Če se še niste odločili za nakup, vam priporočamo, da poiščete poverjenika Prešernove družbe in zbirko naročite pri njem ali v uredništvu Hmeljarja.

Urednik

BOJ ALKOHOLIZMU

Bliža se mesec november, čas, ko zori vino. Z njim bomo slavili praznike, svatbe, rojstne dneve, sklepali pogodbe ali žalovali na sedminah. Pili bomo na veselje, žalost, zaradi vročine ali mraza. Marsikomu bo alkohol zdravilo zoper zobobol, želodčne ali srčne težave, sredstvo za boljši apetit.

Tak odnos do alkohola ni nič novega, temveč ima svoje korenine v davni preteklosti, ko je vino postalo simbol zmaga in porazov in si utrla pol celo v verske obrede. To se prenaša iz roda v rod. Na žalost pa sta se, poleg dopustnih okvirov neškodljivega uživanja, rodila tudi zloraba alkohola in alkoholizem.

KAJ JE ALKOHOLIZEM

Že dolgo priznavamo, da je alkoholizem bolezen in alkoholik bolnik. Do razvoja bolezni pride zaradi dolgotrajnega in prekomernega uživanja alkoholnih pijač. Tako postane alkoholik telesno in duševno odvisen od alkohola. Posledice obolenja pa se odražajo tudi na socialnem področju, v služ-

bi in družini. Vendar alkoholik ni bolnik, ki mora v posteljo in potrebuje nego in počitek.

DUŠEVNA ODVISNOST

Nekateri se branijo: »Nisem alkoholik, tudi 14 dni in več lahko zdržim brez alkohola« (prva zmotaj).

Res je, ne pijejo vsak dan. Ko pa začnejo, ne znajo pravočasno prenehati in se napijejo do onemoglosti. Pravimo, da ne poznajo več prave mere oziroma da pijejo po tipu izgube kontrole.

Sposobnost organizma, kako prenaša alkohol, imenujemo toleranca. Ta v začetni fazi alkoholizma narašča. Pravimo, da ga človek vedno več »nese«. V končni fazi alkoholizma toleranca pada, kar se odraža v tem, da se pijanost pojavlja že po majhnih količinah zaužite alkoholne pijače. Večkrat slišimo: »Nisem alkoholik, saj ga malo pijem. Po dveh kozarcih vina sem že pijan...« (druga zmotaj). V resnici gre za alkoholika, ki mu je zaradi telesnega propada padla toleranca.

TELESNA ODVISNOST

Kadar bolnik zaradi kakršnihkoli razlogov v organizem ne dobi potrebne količine alkohola, postane nemiren, boli ga glava, slabo se počuti, poti se in tresejo se mu roke. Te znake imenujemo abstinencijske simptome. Veliko alkoholikov pravi: »Pijača ni problem, slabe živce imam, zato se tresem« (tretja zmotaj). Šilce na tešče hitro pomaga. Roke se umirijo, živčnost izgine. Ta vrsta alkoholikov pije vsak dan. Alkoholizem nastaja torej skozi proces, ki ga lahko razdelimo v več obdobjih in faz. Problem alkoholizma je tudi v tem, da ne prizadene samo bolnika, temveč tudi ljudi, ki živijo z njim.

Iz vseh teh razlogov je zdravljenje potrebno čimprej. Vendar pa

zdravil proti alkoholni zasvojenosti ni. Potrebna je sprememba alkoholikovega vedenja in navad. Postati mora bolj samostojen, aktivnejši; življenje si mora urediti tako, da bo živel v skladu s seboj in s svojim okoljem. To pa lahko doseže samo z lastnim naporom in aktivno vključitvijo v eno od oblik zdravljenja. Pri zdravljenju pa morajo sodelovati tudi tisti, ki z njim živijo ali delajo — družina in sodelavci.

Ob vrnitvi z zdravljenja ga ljudje velikokrat silijo s pijačo, češ: »En kozareček ti ne bo škodil, kakšna reva si, ko si ne upaš...« **TAKRAT SE MORA SOOČITI Z RESNICO, DA ZMERNEGA PITJA ZA BIVŠEGA ALKOHOLIKA NI.**

dr. Janez Mervič

iz **OBČINSKE**

IZOBRAŽEVALNA SEZONA 1981/82

Usposabljanje delovnih ljudi in občanov

Ustavna pravica in dolžnost vsakega delovnega človeka in občana je braniti domovino. To svojo pravico in dolžnost pa bomo občani lahko izpolnjevali le tako, ko bomo zanjo dobro usposobljeni in pripravljeni. Pripravljamo se nanjo preko različnih oblik usposabljanja v oboroženih silah, civilni zaščiti, narodni zaščiti in preko drugih oblik. Ena takih oblik usposabljanja je tudi usposabljanje delovnih ljudi in občanov za naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite. Program tega usposabljanja je načrtovan dolgoročno, tako, da v vsaki izobraževalni sezoni zajema nekaj tem.

V LETOŠNJI IZOBRAŽEVALNI SEZONI SO PREDPISANE NASLEDNJE TEME:

1. Delovanje družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema v KS in TOZD v vojni in drugih izrednih razmerah.
2. Oklepna sredstva in vodenje boja proti njim.
3. Mobilizacija v različnih pogojih.
4. Diverzantsko delovanje.

Prvi dve temi bodo izvedli do konca letošnjega leta v obliki predavanj v vsaki krajevni skupnosti. Drugi dve temi pa bosta izšli v decembrski številki »Naše obrambe«. Za to številko »Naše obrambe« pa je svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozasčito skupščina občine Žalec sprejel sklep, da se brezplačno razdeli v vsa gospodinjstva v občini in da se temi obravnava v obliki razgovora do konca marca 1982 v vsaki KS.

Obsežen program usposabljanja delovnih ljudi in občanov za izobraževalno sezono 1981/82 nam nalaga velike obveznosti, saj pričakujemo, da bo pouk obiskalo v naši občini preko 18.000 prebivalcev.

Novost v letošnji izobraževalni sezoni je, da bodo občani vabljeni na usposabljanje z vabili. S tem želimo doseči večjo demokratičnost pouka. Kljub temu se bo prisotnost ugotavljala na samem usposabljanju. Kdor ne bo mogel prisostvovati v terminu, v katerem bo vabljen, bo imel na razpolago drug termin, tako da ne bo nobenih razlogov za opravičevanje.

Na ta način bo prišla do izraza zavest naših delovnih ljudi in občanov, saj bomo z množično udeležbo na predavanjih dokazali, da je postala splošna ljudska obramba in družbena samozasčita, zlasti pa priprave nanjo, sestavni del našega življenja in dela.

Občinski sekretariat za ljudsko obrambo Žalec

NOVE MERSKE ENOTE

Zveza inženirjev in tehnikov Jugoslavije priporoča posebni izdaji časopisa **TEHNIKA**. V sodelovanju z Zveznim zavodom za mere in drage kovine je prvič v Jugoslaviji izdala »TABELLE ZA PRERAČUNAVANJE NEZAKONSKIH U ZAKONSKO MERNE JEDINICE U SFRJ«.

Brošura s 60 stranmi stane 90

dinarjev.

Tehnika je izdala tudi »ZAKONSKO MERNE JEDINICE U SFRJ« v brošurici s 60 stranmi. Cena 30 din.

Komplet obeh brošuric stane 100 din.

Naročila na naslov ZITJ, Kneza Miloša 9/II, Beograd.

Vy

Videli smo Romunijo

Vili Vybihal

19. september.

Izredna točnost 47 potujočih na dogovorjenih mestih, lep izletnikov avtobus, prijetna sofer in vodička, veselo vzdušje zbranih in jasno nebo so razpršili zadnje skrbi organizatorjev. Veliko osem-dnevno popotovanje se začne. Na tiho smo želeli, da bi bilo res, ko nam je vodička zaželela srečno pot in mnogo lepih in vtisov polnih doživetij. Proti Krškemu se je začelo svitati in nad Zagrebom je vzhajalo veliko rdeče sonce. Proti Beogradu polja, polja, polja, med katerimi niso premnoga bila obdelana.

V Beogradu smo točno opoldne obiskali hišo cvetja in se poklonili spomenu velikana naše revolucije — TITA. Ker je imel avtobus defekt na gumi, smo še imeli čas za ogled muzeja.

Čudovita je bila vožnja ob reki Pek, skozi Blagojev Kamen mimo veličastnega dnevnega kopa rudnika bakra Majdanpek, kje nas je že lovila noč. Bor je bil ves razsvetljen. Ima močno industrijo in mnogo novih stavb. Homoljske planine je zagrnila noč. Še slabe pol ure in ob 19. uri smo ob Borskem jezeru po 854 kilometrih na cilju prvega dne. Hotel Jezero je lep in velik. Ima bazen, disco, kegljišče in še druge pritlikline sodobnega hotela, a nas je zanimala le postelja.

20. september.

Radovednost me je že zgodaj gnala v okolico jezera, ki ni veli-

ko, je akumulacijsko in oskrbuje z vodo borski bazen. Gladina mu niha dva metra in več. Ima betonirano kopališče in veliko rib. V bližini hotela so leniška igrišča, grde igrišča za košarko in mali nogomet, v gozdičku je taborniški tabor, a ob jezeru camping za prilice in druge šotore. Povsod bori, breze in trate s polmi. Nisem navdušen gobar, a svoje doživetje bi privoščil vsakemu gobarju in ljubitelju narave. Sprehajajoč se tako ob jezeru, uzrem ob robu redkega borovega gozdiča v redki travi na stoline gob. Stopim bliže in ne morem verjeti. Bili so sami pravi brezovi gobani vseh velikosti. Utrgam enega in ga nešem kazat. Nisem se zmotil. Ostale sem pustil rasti. Zaradi jutranjega mraka jih še posneli nisem mogel. In dežnikarice — prave marele.

S Homoljskih planin nas je pot vodila skozi rodovitno Timočko krajino, Negotin in ob Donavi mimo Prahova proti Kladovu. Med potjo smo videli dela na hidrocentrali Đerdap II. Romuni so že zajezili Donavo in grade temelje v gradbeni jami. Donava se bo čez leta, ko bo zajezena, razlila v veliko skoraj 60 km dolgo jezero. Utrjevalna dela brežin novega jezera in gradnja nove ceste in mostov na njenj na naši strani so v polnem teku.

V turističnem naselju Karataš (črna stena) smo si ogledali ilim o gradnji hidroelektrane Đerdap I in nato še samo elektrarno. Razen

mogočnosti jezu centrale, ki je dolg 1.297 m, številnih slik in raznih rimskih spomenikov, smo videli le glave turbin. Morda zanimivost, da je nad turbinami voda visoka 71 m, dno Donave, kljub temu, da ima še okoli 1.000 km do Črnega morja, pa leži okrog 15 m pod morsko gladino.

Na naši strani hitro opravimo carinske formalnosti in se popeljemo čez jez na romunsko carino, kjer so nam pobrali potne liste in nas pustili čakati skoraj dve uri. Ure smo zaradi njihovega časa pomaknili za dve uri naprej. Tako smo na carini izgubili skoraj 4 ure. Pri zelo neprijazni uslužbenki menjalnice smo menjali uradno 4 din za 1 lei. Velikega napisa nad carinarnico BINE ATI VENIT — dobrodošli —

starih domačij iz cele Romunije. Romunska vodička nas je opozorila na morebitne goljujije pri menjanju denarja na črno in svelovala previdnost. In prav v tem parku je kar mrgolelo prekupčevalcev, ki so ponujali 1.000 lejev za 100 DM. Bukarešta je zelo čisto mesto polno raznih znamenitosti in trgovin. Ogledali smo si tudi največjo blagovnico Unirea in tržnico poleg nje, podzemeljsko železnico, patriarhijo in večerni vrvež mesta.

22. september.

Baragan stepe je rahlo valovita pokrajina do Donave. Nepregledna polja koruze, soje in že vzklike nove pšenice, velike črede ovac in krav, ki so se pasle po požetih njivah in golih pobočjih nizkih

Nepregledna in lepo obdelana polja Vlaške nižine in Dobruđe: koruza, pšenica, soja.

smo se razveselili. Južni obronki Južnih Karpatov segajo v Romuniji prav do Dunarea — tako pravijo Donavi. Do Turn Severina in naprej do Craiove so po valovitem svetu posajeni ekstenzivni sadovnjaki, med njimi pa kimajo črpalke za nafto. Craiova je mesto z lepim središčem. Nastanili smo se v hotelu Jiul in si ogledali od zunaj več trgovin, a nismo imeli veliko videti, ker uložbe niso bile osvetljene kot ulice ne. Ob 9. uri je bilo mesto tiho.

21. september.

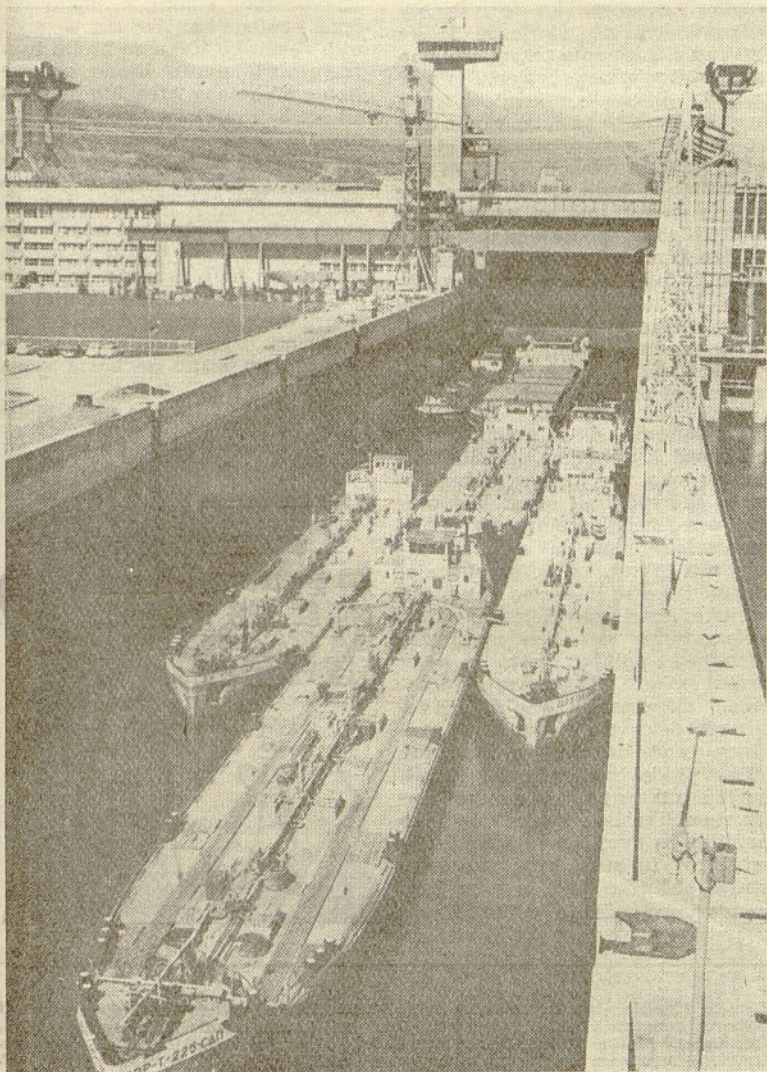
Čez Vlaško nižino nas je pot popeljala proti Slatini in naprej do mesta Pitești in po Munteniji do Bukarešte. Velika obdelana polja, naltni stolpi pri Piteštiju, nepregledna polja in med njimi skromne vasi ter močna industrija so nas spremljali do glavnega mesta Romunije. Ogledali smo si ga, kolikor se ga da v kratkem času spoznati na krožni vožnji. Vaški muzej ima v velikem parku okrog 260 tipičnih

hribočkov, revne vasi z malimi s strešno lepenko, pločevino in le redke z opeko kritimi hišami, male a s perulnino polne ohišnice, z različnimi težkimi poljedelskimi stroji dobro opremljene strojne postaje in velike skupine kmetov, šolarjev in delavcev, ki so delali po njivah, ker tod ni privatne zemlje, se je ponavljalo do Donave. Na drugi strani proti Črnemu morju je rodovitna Dobruđa že z več kot 400 mm padavin kot v stepi. Tu tudi namakajo. Zato je proti morju veliko vinogradov. V Murfatlaru smo sredi čudovitega vinograda, ki meri 16 km² degustirali 7 vrst vin in vermut. Pesem je potrdila njih kvaliteto. Od Konstanc do Donave grade plovni prekop. Prečkali smo ga in videli gigantska dela, ki so še bolj na začetku. Cilj četrtega dne je bil eden od številnih letoviških krajev ob Črnem morju Efori Nord — hotel Felix. Seveda smo se v Črnem morju in v slanim jezeru ob njem tudi kopali.

(Nadaljevanje prihodnjici)

Murfatlar — eden od velikih vinogradniških središč ob Črnem morju. — Mi pred velikim sodom.

Jez na Đerdapu ima dva taka propusta za ladje.

Članek tov. Dragice Korade »Madona, zgrabimo staro življenje za vrat« je bil objavljen v Mladini št. 29. Zaradi zanimivosti, kako obravnava poti mladine na vasi, smo ga objavili. — Urednik

ODMEVI

Odgovor na pisanje tov. Dragice Korade v 10. številki Hmeljarja: »MADONA, ZGRABIMO STARO ŽIVLJENJE ZA VRAT!«

Hmeljar je gotovo namenjen, pridnim in marljivim pridelovalcem hmelja. Menim, da kritika tov. Dragice ne spada v ta list. Tovarišica s tako kritiko ne bo pritegnila mladine, ki je danes že toliko izobražena, da si bo sama znala urediti življenje. Tov. Dragica se najprej mora naučiti prave slovenščine. Spoznati mora tudi našo ustavo, da bo vedela, da tudi mladina lahko živi svobodno brez kakršnekoli Dragice. V življenju je mnogo lepih pa tudi mnogo slabih trenutkov. Spoštovati in ljubiti ga moramo, pa če je še tako staro!

Tov. Dragica, če si še mlada, vedi, da boš prej ali slej tudi ti stara. Če si pa že stara, lahko kdo tudi tebe zgrabi za vrat, če je vse staro za uničiti!

Večina hmeljarjev je vernih, pa so dobri in poštene državljani, ki pridno in marljivo pridelujejo zeleno zlato.

Prosim objavite moj odgovor v Hmeljarju!

Katica Leskovšek

ČLANKU »MADONA, ZGRABIMO STARO ŽIVLJENJE ZA VRAT!« NA ROB

Sicer nimam nobenega vzroka za polemiziranje, vendar pa bi rad postavil avtorico članka Dragico Korade, ki je v prejšnji številki Hmeljarja krepko in na široko zamahnila po vseh nepravilnostih, ki izvirajo iz staro-modnosti, vaške zaostalosti, nerazvitosti, nezainteresiranosti, elitizma in podobno pred par krutih dejstev našega kmetijstva.

Po prebranem članku v prvi sapi, je čutili, da je avtorica napisala članek v nekem transu po pravkar končanem aktivističnem mladinskem seminarju in v momentu, ko je človek poln iluzij, in bi bilo priporočljivo, da bi stvari — tudi avtorica — dodobra prespala in jih potem počasi poskušala aplicirati v sedanost, v prakso, ki je izredno daleč od vseh načel, parol, zelenih planov ipd.

Avtorici v prvi vrsti zamerim tudi nepoznavanje situacije na vasi, kajti v isti sapi, ko kritizira vse mogoče nepravilnosti in pomanjkljivosti in nakazuje aktivistične rešitve med vrsticami mimogrede in neopazno sama postavlja jez med razvitimi »mesti« in nerazvitimi

vasmi, kar pa malo više v stolpcu sama zanika. Članki, kot ga je avtorica Dragica Korade napisala, še manj pa takšni kot je moj odgovor njenemu, ne bodo v ničemer doprinesli k bistvenemu razvoju. Vaška idilika izginja. Najprej je izginila iz dolinskih vasi, kjer so ljudje postali in vse bolj postajajo stroji, namesto konj brnijo po njivah traktorji, človek se je zelo spremenil tudi znotraj samega sebe. Zelo malo se kontaktira s soljudmi, osnovni moto postaja denar, nova hiša, nov hlev, velik avto, velik traktor in podobno. Kmečki človek postaja v bistvu industrijski delavec. Nekoč je kmečki človek imel čas, da je ob nedeljah posedel v gostilni in ob špricerju podebatiral s sovaščani o celotni politiki in gospodarstvu. Danes so to še redki ljudje. Vsem se mudi in vsi so kljub mehanizaciji še bolj obremenjeni z delom, z odplačili kreditov, delom na polju, v gozdu, gradnjami hlevov, silosov, novih hiš ipd.

Hribovskega kmeta, tistega pravega klenega kmeta pa že kar težko najdeš. Avtorici bi priporočil,

da namesto seminarja vzame pot pod noge in jo mahne v hribe, bodisi na Dobrovlje ali pa v rebri Šmiklavža, Črnega vrha, Mrzlice in naj sama spozna kdo in koliko je še »ta pravih« kmetov v teh rebreh. Hribovske ceste, gozdne ceste s katerimi so res približali te domačije dolini, so prišle 10 morda celo 20 let prepozno. Ljudje, ki so dali velik in neprecenljiv delež v NOB, so ostali marsikje v hribih sami, zapuščeni. Kmetije, nekoč trdne, so brez naslednikov, otroci se vračajo jeseni, da skopljejo krompir, poberejo sadje, morda so si zgradili celo vikend ipd. Kmetije, ki bi lahko dajale veliko, dajejo bore malo. Tu je pa krivda naše agrarne politike in v tej smeri bi bilo potrebno usmeriti dejavnosti mladinskih aktivistov na moč podobnih Dragici Korade. Kmet, še zlasti v hribih, pa še zdaleč ni plačan in ne bo plačan za svoje vloženo delo, kajti njegovo delo v prvi vrsti ne pozna ne nedelje, ne praznikov, ne petka, ne svetka, še manj dopusta. To bi v prvi vrsti morali vsi vedeti, in kmet bi za to moral biti plačan bolje. Praksa pa kaže povsem drugače.

Mimogrede bi navedel še nekaj: Ob otvoritvi gozdne ceste mi je v razgovoru starejša kmetica rekla: »Oh, kako so dobri ti gospodje na občini, da so nam zgradili tako lepo cesto...«. V svoji skromnosti, ki jo današnji svet nadebudne mladine sploh ne pozna, je pozabila, da so ji to ceste obljubljali že na partizanskih mitingih, in da so ji to ceste bili dolžni zgraditi za vse tisto, kar so pri njej doma pobrale te in one vojske, ki so si v mrzlih zimah včasih kar kljuko podajale, vendar že takrat, ko je v hribih bila mladost, ne pa danes 35 let po vojni, in to šele takrat, ko smo asfaltirali vse mogoče ceste in poti tudi do privatnih vikendov. Tega kmetica ne bi razumela, kakor tudi ne more razumeti mlajših, ki so odšli z njenih reber v dolino za debelejšim in boljšim kruhom, ne more razumeti tudi ne izvoznih zelenih planov, pogostega praznega mlatenja po televiziji in časnikih, ki pa jih boljše razume Dragica Korade. Pri nas se je staro ljudsko reklo »bolje prvi na vasi kot zadnji v mestu« obrnilo. Po novem pravimo, da je bolje biti zadnji v mestu kot prvi na vasi.

Poudarjamo, da moramo preiti od besed k dejanjem, pozabljamo pa, da smo vse kar je skomplicirano, skomplicirali sami. Vse preveč govorimo, sprejemamo papirnate zelene plane, ki sploh ne držijo niti takrat, ko se sprejemajo. Kampanjsko se lotevamo kmetijske politike, forsiramo setev pšenice, razpravljamo na vseh nivojih o kmetijski politiki, nato se pa v praksi pokaže, da primanjkuje semena, ali umetnih gnojil, ali rezervnih delov itd. Kmet ne ve prodajne cene, oziroma če bo sploh lahko prodal pridelek niti takrat, ko je s traktorjem že na njivi. Vsaka republika ima svojo kmetijsko politiko in svoje cene kmetijskih pridelkov in mesa, zapiramo se v stroge občinske meje in v isti sapi poudarjamo, da je v Jugoslaviji

lani ostalo neobdelanih več kot 700.000 ha zemlje, da o slabo obdelanih hektarjih sploh ne govorimo. Uvoz hrane se vsako leto povečuje. Vse gre v tem istem smislu naprej. Slager kmetijske politike še vedno traja in ga ponavljamo iz leta v leto. Tudi parole, učimo se na napakah, še nismo pozabili.

Verjamem, da so mladi v kmetijstvu sposobni in pripravljeni premakniti stvari, vendar pa mladostna zagnanost ponavadi hitro mine. Mlatenju prazne slame pa se verjetno še ne bomo izognili tako kmalu. Tudi uvodni referat na slovenski mladinski problemski konferenci je imel le 33 tipkanih strani.

Od besed k dejanjem je stara parola, ki jo v današnjem času pozabljamo, čeprav jo imamo v vsakem primeru na ustah. Avtorici članka in njim podobno mislečim, govorečim in piscočim bi pa priporočal, da se v enem izmed vikendov umaknejo iz zadimljenih disko klubov in konferenčnih dvoran na kmetijo k očetu, k materi ali k starim staršem v hribe, na kmetijo, da sploh spoznajo kaj zemlja sploh je, kako se dela in kako se služi trd kmečki kruh. Z bombastičnimi članki, gorečimi parolami, zelenimi plani, se zemlja slabo obdeluje. Nekateri, kot npr. naša avtorica, pa sploh zgublja z zemljo in kmetijstvom popolnoma vsak stik, in se ji sploh ne sanja, da kmet v glavnem še danes krepko in za svoje slabo plačilo preveč dela. Pozabljajo tudi, da je v Sloveniji samo 19 odstotkov kmetov mlajših od 50 let, in vsega le 20 odstotkov kmetij, ki imajo svojega naslednika. To sta v sedanjih časih, ko bitka za hrano in za zmanjšanje uvoza hrane na vsej fronti prehaja v ofenzivno nedvomno skrb zbujajoča podatka (po mnenju Dragice Korade so problemi drugje), ki pravi obraz svoje krutosti kažeza še zlasti v hribovitih območjih. V teh območjih postaja refren poslovinne pesmi »polje, kdo bo tebe ljubil« z vsakim pogrebom bolj žalosten in kričoč hkrati. Dragica Korade in njej podobni, korajža velja, delajte in ne boste nič imeli — ali zelo malo — govorite in pišite pa boste veliko imeli.

Andrej Natek

(Nadaljevanje s 13. strani)

Dohodek prve temeljne organizacije je izračunan tako, da porabljena sredstva ($m_1 + a_1$) odštejemo od tržne cene polizdelka A_1 . Za ostale temeljne organizacije pa izračunamo dohodek tako, da porabljena sredstva ($m_a + a$) odštejemo od tržne cene polizdelka, ki je zmanjšan za tržno ceno polizdelka predhodne temeljne organizacije.

Pri danem primeru lahko razvidimo, na podlagi razmerja pod točko b, da izkazuje temeljna organizacija X_2 največji dohodek, na kar vpliva visoka tržna cena njenega polizdelka in nizka tržna cena polizdelka A_1 .

Kot smo že v predhodnih ugotovitvah razbrali, tržna cena ne more biti izključno merilo za razporejanje skupnega prihodka,

kajti vprašljivo je, ali je temeljna organizacija X_2 resnično tako dobro gospodarila s svojimi sredstvi, da ji lahko priznavamo tako velik dohodek v primerjavi z ostalima temeljnima organizacijama. Seveda pa to ne pomeni, da moramo popolnoma izključiti eksterne cene kot izhodiščno merilo za razporejanje skupnega prihodka in od njih trajno odstopati, ker bi se zaradi tega določene temeljne organizacije čutile ogrožene in bi težile k temu, da izstopijo iz skupne proizvodnje.

Če hočemo torej pri določevanju meril za razporejanje skupnega prihodka uporabljati tržne cene, jih moramo nujno dopolnjevati še z ostalimi merili.

(Nadaljevanje prihodnjic)

POUDARKE IZ GOVORA

Čas za akcijo, za požrtvovalnost
BI BI ČAS TUDI ZA KARŠNE REZULTATE...

Glasilo Hmeljar izdaja delavski svet SOZD Hmezd Zalec — Ureja uredniški odbor: predsednik Tone Gubenšek, dipl. inž. kmet.; člani: Jože Breznik, dipl. inž. kmet., Metka Vočko, Jože Sabjan, Jože Zagoričnik, Miljeva Kač, dipl. inž. kmet. — urednica strokovne priloge za hmeljarstvo, Vili Vybihal, kmet. inž. — glavni in odgovorni urednik — Uredništvo je v SOZD Hmezd v Zalcu, Ulica Zalskega tabora 1 — Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.000 izvodih — Mesečna naročnina 17 din — Tisk AERO Celje — tozd grafika